

**Arabako Hiri Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030
Planaren jarraipena**

**Seguimiento anual del Plan de Prevención y Gestión de
Residuos Urbanos Álava 2030**

araba álava
foru aldundia diputación foral

Edukien aurkibidea

1. Hitzaurrea	1
2. Helburu estrategikoak	2
2.1. Gobernamendu ona.....	4
2.2. Hondakinen hierarkia.....	7
2.3. Jasangarritasuna.....	21
3. Ekintzen garapena	26
3.1. Ekintzen aurrerapena	29
3.2. Lan-arloak	32
4. Ingurumen-ondorioak	44
5. PRU2030-aren betetze-maila	48

1. Hitzaurrea

Dokumentu hau **Arabako hiri-hondakinak prebenitzeko eta kudeatzeko plana, 2017-2030 (PRU2030)**-aren urteko jarraipen-txostena da. Azaroaren 21eko 20/2018 Foru Arauak onartutako plana da, eta PRU2030-ak barne hartzen dituen Urteko jarraipena eta Lau urteko ebaluazioa egiteko prozedurei erantzuten die.

PRU2030-ak 27. ekimenean ezartzen duenaren arabera, Planaren jarraipenak urteko aldizkakotasuna izango du, Hiri-hondakin inbentarioaren datuak argitaratu ondoren. Arabako Foru Aldundiak (AFA) lideratu eta sustatzen du ekimen hori, erantzunkidetasun gisa parte hartzen duten Arabako gainerako erakundeekin batera. Erakunde horiek, batez ere, Arabako Lurralde Historikoko (ALH) kuadrillak eta udaletxeak dira.

Jarraipena hiru mailatan burutuko da:

- Helburu estrategikoak betetzea
- Ekintzen garapen-maila
- Planaren ingurumen-ondorioen ebaluazioa

PRU2030-ak hamar **Helburu estrategiko** (HE) zehazten ditu, hiru jarduketa-esparrutan antolatuta: Gobernamentu ona, Hondakin hierarkia eta Jasangarritasuna. Helburu estrategiko horiek Planaren bilakaera baloratzeko adierazle kuantitatiboak dituzte esleituta, eta horietako gehienak Arabako Hiri-hondakin inbentariotik ateratzen dira.

Bestalde, PRU2030-ean 80 banakako ekintza zehazten dira, hainbat jarduketa-ildo dituzten bereizitako hiru ekintza-programatan jasota. Jarduketa-ildo horiei esker, planaren ekintzak egitura daitezke, aurrez zehaztutako Helburu estrategikoak bete ahal izateko. **Ekintzen garapenaren** analisiari esker, Planaren aurrerapen-maila neur daiteke, modu kuantitatiboan zein kualitatiboan.

Azkenik, **Ingurumen-ondorioek** ingurumenean egon daitezkeen ondorio negatibo handiak prebenitu, murriztu eta, ahal den heinean, konpentsatzeko planaren aplikazioan aurreikusitako neurrien adierazleak taldekatzen dira, klima-aldaketan duten eragina murrizteko eta aldaketa horri egokitzeko neurriak barne.

PRU2030-aren 3. eranskinean jarraipen-adierazle guztiak aurki daitezke: Jarraipen- eta ebaluazio-adierazleen laburpena (2018/12/14aren 144. ALHAOren 214/258. orrialdeak).

2. Helburu estrategikoak

Arabako hiri-hondakinak prebenitzeko eta kudeatzeko planak (2030) edo PRU2030-ak zenbait Helburu Estrategiko (HE) ezartzen ditu interes handiko hiru arlotan: Gobernamendu ona, Hondakinen hierarkia eta Jasangarritasuna. Honako taula honetan, Helburu estrategikoak laburtzen dira, aipatutako tipologia bakoitzaren barruan.

Gobernamendu ona	01.HE. Gobernu ona. Zerbitzuaren efizientzia eta kalitatea
Hondakinen hierarkia	02.HE. Prebentzioa (kuantitatiboa)
	03.HE. Prebentzioa (kualitatiboa)
	03.HE. Prebentzioa (kualitatiboa)
	04.HE. Berrerabiltzeko prestakuntza
	05.HE. Birziklatzea
	06.HE. Beste balorizazio mota bat
	07.HE. Ezabapen segurua
Jasangarritasuna	08.HE. Jasangarritasun ekonomikoa
	09.HE. Ingurumen-jasangarritasuna
	10.HE. Gizarte-jasangarritasuna

1. taula: PRU2030-aren helburu estrategikoak

Planaren ekintzen menpeko Helburuekin lotutako adierazleen balorazioa 2019. urtean hasten da, Plana 2018aren azaroan onartu zelako. Bere aldetik, Hondakinen hierarkiarekin lotutako adierazle kuantitatiboen abiapuntua 2010. urtea da, Plana idatzi zen unean indarrean zegoen Hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko legearen erreferentzia-urtea delako.

Hondakinen hierarkiarekin lotutako adierazleak kalkulatzeko informazioa Arabako Hiri-hondakinen inbentarioaren bidez lortu dira. Adierazle horietako batzuk kalkulatzeko, eskuragarri dauden analisi-denboraldi bakoitzeko hondakinen zehazketak erabili dira. Une honetan, 2011, 2017 eta 2023ko zehazketak dauzkagu. Adierazle bakoitzaren datu-seriea aztertuz gero, erreferentzia-zehazketaren aldaketari bakarri dagozkion tartekak aurki ditzakegu. Zehazketak bi urtean behin egiten dira, **10. ekintzan** zehazten den modura. **Biurteko zehazketek** zehazketa-aldaketen eragina murriztuko du, datu-serie homogeenagoak edukitzea ahalbidetuz.

2023an egindako PRU2030-aren lehen berrikuspenaren ondoren, helburu estrategiko batzuk aldatu egin ziren, indarrean zegoen legedi berriari egokitzeko, hau da, Ekonomia zirkularerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko apirilaren 8ko 7/2022 Legeari eta Ontziei eta ontzi-hondakinei buruzko abenduaren 27ko 1055/2022 Errege Dekretuari.

PRU2030-eko helburuetan egindako aldaketei dagokienez, lehenik eta behin, bi murrizketa-helburu gehitu dira: 2025erako eta 2010arekin alderatuta sortutako hondakinen % 13a (pisan)

murriztea eta 2030erako % 15a gutxitzea. Hala ere, helburu horiek ez dira PRU2030-ak 2030erako eta 2016arekin alderatuta barne hartzen duen sortutako hondakinak % 15a murriztearen helburua bezain anbiziotsuak. 2010era estrapolatuta, PRU2030-aren helburuak sortutako hondakinen % 23a hartzen du barne, 7/2022 Legeak eskatzen duen % 15arekin konparatuta.

Bigarrenik, PRU2030-an 2030erako ezarritako sortutako hondakinen % 5a (pisuan) berrerabiltzeko prestakuntzarako bideratzeko helburua 2025era aurreratu da. Hortaz, 2030erako % 10a (pisuan) horretarako bideratzeko helburu berria sortu da. Hasierako helburuaren aurrerapen horrek eta helburu berriaren sorkuntzak ez dute inola ere Planean berrerabilera sustatzeko zehaztutako neurrien gaineko ekintzetan aldaketarik eragingo; izan ere, eragindako ekintzak honako hauek izango dira: 64, 65, 66, 67 eta 68.

Azkenik, hondakinen bilketa- eta kudeaketa-zerbitzuengatikoko kostuen % 100a estaltzeko helburua ere aurreratuko da 2030etik 2025era. Berrerabiltzeko prestakuntzarako helburuarekin gertatzen den moduan, ez ditu PRU2030-ak barne hartzen dituen 5. eta 6. ekintzak aldatuko. Ekintza horiek ekonomia- eta finantza-eredu bateratu eta homogeneoa ezartzea dute xede, baita lurraldean fiskalitate-eredu bateratu berria sortzea ere.

2.1. Gobernamendu ona

01.HE. Gobernu ona. Zerbitzuaren efizientzia eta kalitatea

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
GOBERNAMENDU ONA			
01.HE. Gobernu ona. Zerbitzuaren efizientzia eta kalitatea	ALHn hiri hondakinak kudeatzeko ereduaren koordinazioa eta integrazioa hobetzea, horrek zerbitzuaren efizientziaren eta kalitatearen hobekuntzan duen eraginarekin.	Koordinazio eta integrazio adierazlea. Eren hiri hondakinak kudeatzeko eredia ALHn eraginkortasunez koordinatuta eta integratuta duten biztanle zerbitzatuen ehunekoa, ALHko biztanle guztietatik.	Altako kudeaketaren (tratamendua) % 85eko koordinazio eta integrazioa 2020an. Altako kudeaketaren % 100eko koordinazio eta integrazioa 2030an.
		Efizientziaren hobekuntzaren adierazlea. Hiri hondakinak kudeatzeko sistemaren gastua murriztea ALHn (€ per capita/urteko eta €/t/urteko)	Urteko per capita gastuaren murrizketa iraunkorra, 2020az geroztik. (Planaren inbertsioen eta gastuen ondorioz, 2020 arte guztizko gastua igo eta ondoren murriztuko delakoan)
		Zerbitzuaren kalitateko hobekuntzaren adierazlea. Zerbitzatutako biztanleetatik jasotako hiri hondakinak kudeatzeko zerbitzuaren kalitateari dagokionez gogobetetze maila altua dutenen ehunekoa	>% 80ko gogobetetze ehunekoa (hiri hondakinaren ekobarometroa erabiliz kalkulatuta -ikus 14. ekintza-). Adierazle horren jarraipen maiztasuna ekobarometroa egitekoarekin bat etorriko da.

2. taula: Gobernu onari eta zerbitzuaren efizientzia eta kalitateari buruzko helburu estrategikoa

Deskribapena

ALHn hiri-hondakinak kudeatzeko ereduaren koordinazioa eta integrazioa hobetzea, horrek zerbitzuaren efizientziaren eta kalitatearen hobekuntzan duen eraginarekin.

Koordinazio- eta integrazio-adierazlea

Hiri-hondakinak kudeatzeko eredia ALHn eraginkortasunez koordinatuta eta integratuta duten biztanle zerbitzatuen ehunekoa, ALHko biztanle guztietatik.

1. ekintza Gobernamendu-eredu berria eta integratua: hori lortzeko lan egiten jarraitzen ari garen arren, oraindik ez da eredia gauzatu. Beraz, eredu honek ez du ekintza honen adierazleari erantzuna emango dion biztanleria integratuko baliorik barne hartzen.

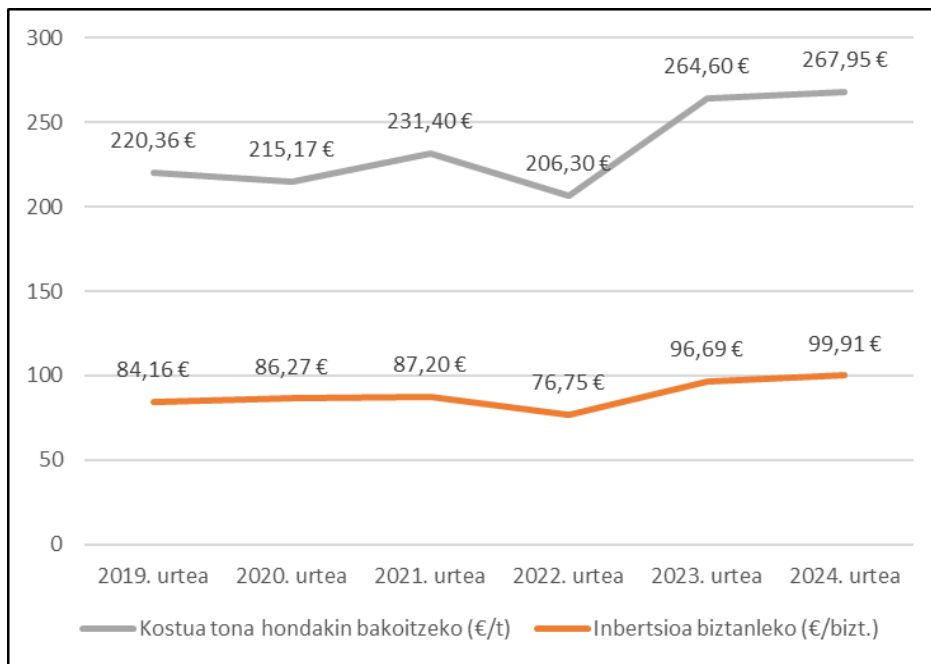

Efizientziaren hobekuntzaren adierazlea

Hiri-hondakinak kudeatzeko sistemaren gastuaren murrizketa ALHn (€ per capita/urte eta €/t/urte).

	Urtea: 2018	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Kostua (€/t)	-	220,36	215,17	231,4	206,3	264,6	267,95
Inbertsioa (€/bizt.)	-	84,16	86,27	87,2	76,75	96,69	99,91

3. taula: Hondakinaren kudeaketa-sistemaren gastua

1. grafikoa: Hondakinaren kudeaketa-sistemaren gastua

Adierazle honek Planaren lehen urteetatik 2020ra arte egindako inbertsio eta gastuen ondoriozko gastuaren areagotzea adierazten zuen. Dena den, Planaren egikaritzea atzeratu denez, areagotze hori ondorengo urteetan nabarmendu zen, 1. grafikoan ikus daitekeen moduan.

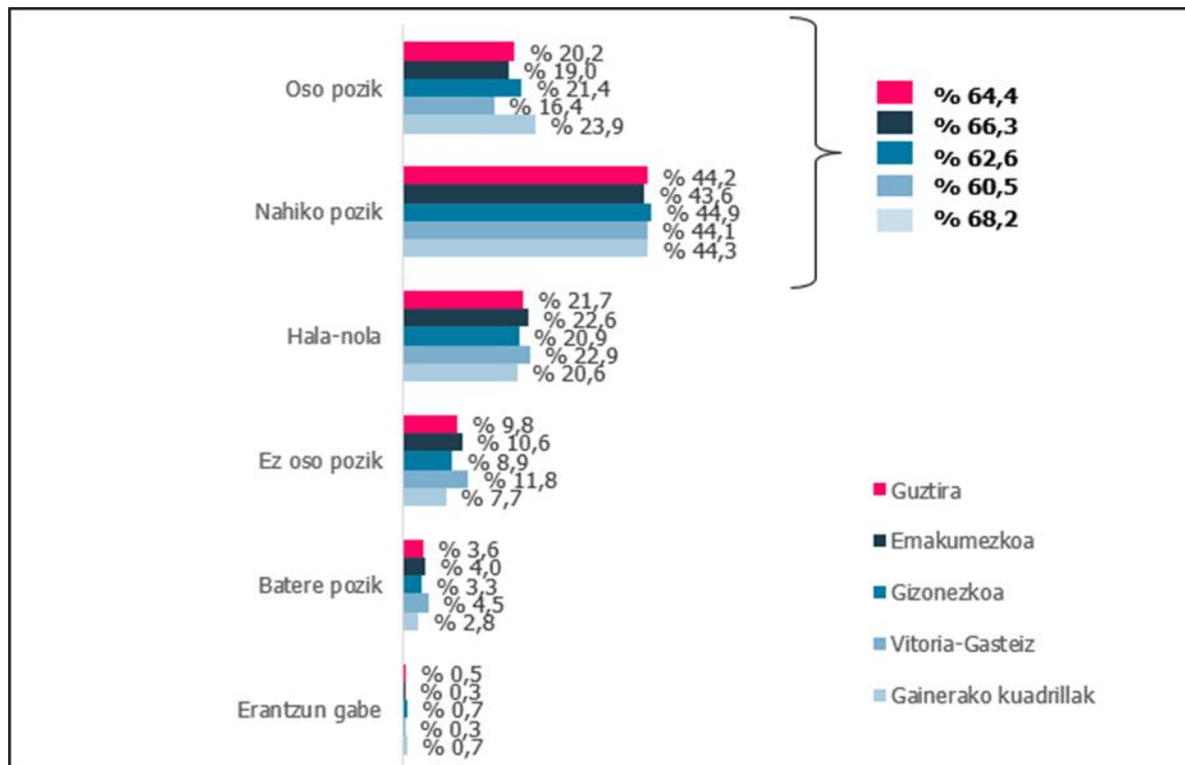
Zerbitzuaren kalitatearen hobekuntza-adierazlea

Zerbitzatutako biztanleetatik jasotako hiri-hondakinak kudeatzeko zerbitzuaren kalitateari dagokionez gogobetetze-maila altua dutenen ehunekoa.

Adierazle horren jarraipen-maiztasuna Ekobarometroaren egikaritzearekin bat etorriko da. Lehen datua 2023ko Ekobarometroari dagokio.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Poztasun-maila altua duen biztanleria	D.G.	D.G.	D.G.	D.G.	% 64,40	% 64,40

4. taula: Zerbitzuaren kalitatea

2. grafikoa: Zerbitzuarekiko poza. Iturria: Hondakinen Ekobarometroa, 2023

2.2. Hondakinen hierarkia

02.HE. Prebentzioa (kuantitatiboa)

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
HONDAKINEN HIERARKIA			
02.HE. Prebentzioa (kuantitatiboa)	2030ean sortutako hiri hondakinen pisua % 15etik gora murriztea, 2016an sortutakoen pisuaren aldean	ALHn sortutako hiri hondakinen guztizko pisua	Helburuak berak adierazitakoa.
		Desakoplamendu adierazlea (ALHn sortutako hiri hondakinak, kilogramotan, Arabako BPGko 1000 euroko)	Beherazko joera iraunkorra

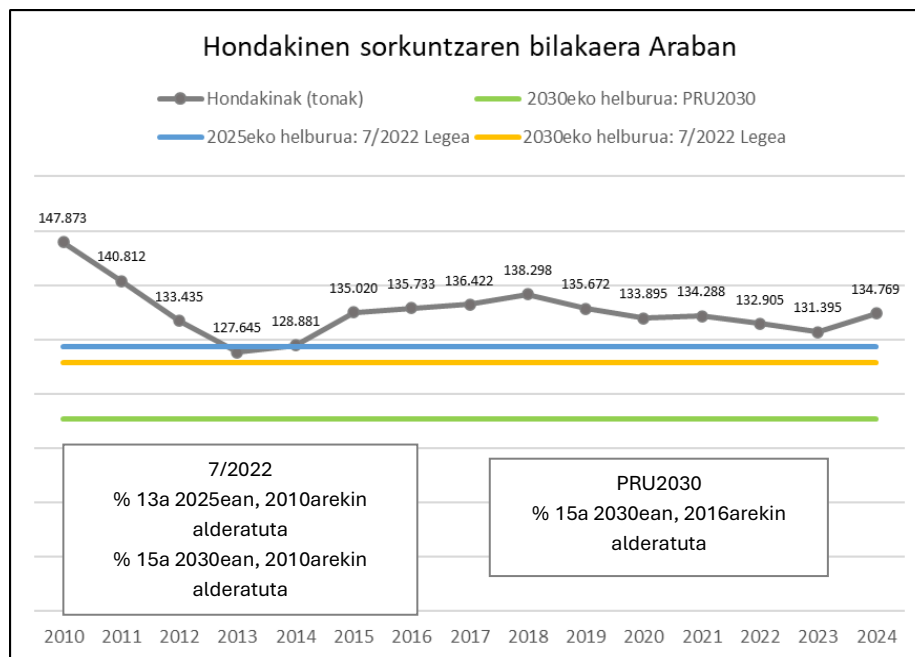
5. taula: Prebentziozko helburu estrategikoa (kuantitatiboa)

Deskribapena

2030ean sortutako hiri-hondakinen pisua % 15etik gora murriztea, 2010ean sortutakoen pisuaren aldean. Helburu honi, 7/2022 Legearen arabera, 2010arekin alderatuta 2025erako % 13ko eta 2030erako % 15eko murrizketa-helburuak gehitu zaizkio. Hala ere, ez dira PRU2030-eko helburua bezain anbiziotsuak.

Adierazlea: ALHn sortutako hiri-hondakinen guztizko pisua

2024. urteko ekitaldian, ALHn sortutako hiri-hondakinen guztizko pisua 134.769 t-koa izan zen; beraz, % 1a igo zen 2016koarekin konparatuta (135.733 t).

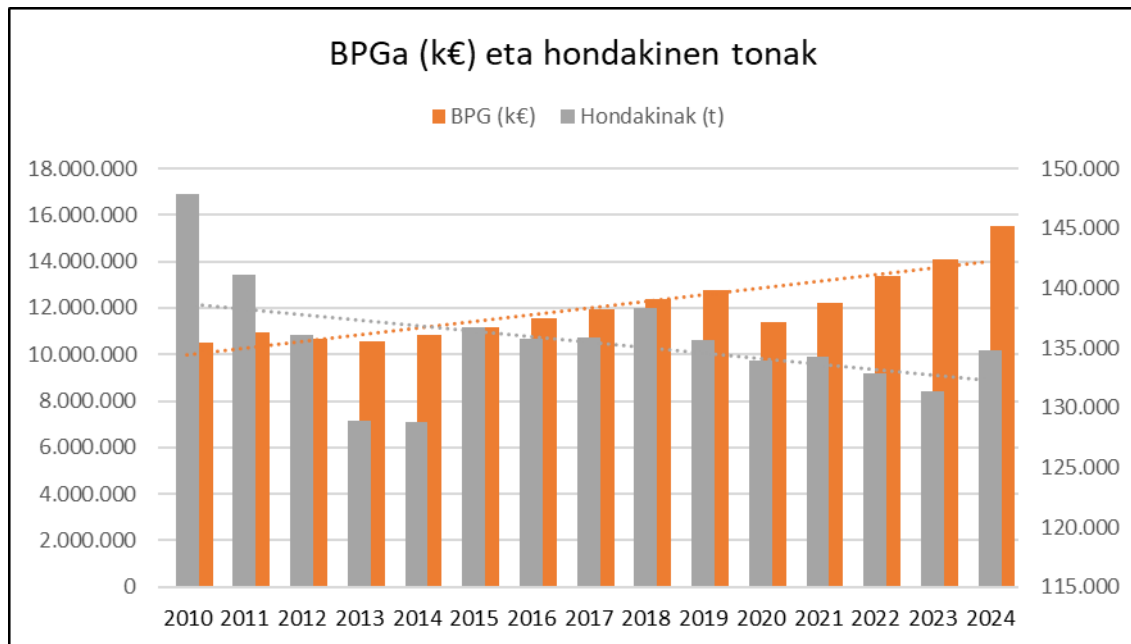

3. grafikoa: Sortutako etxe-hondakinen bilakaera, Araba

Desakoplamendu-adierazlea (sortutako hondakinak, kg-tan, Arabako BPGko 1000 €-ko)

Desakoplamenduaren helburua Arabako BPGko 1000 €-ko ALHn sortutako hiri-hondakinak kg-ak etengabe beheratzea da. 4. grafikoan ikusten denez, helburu hori 2010. urtetik bete da, BPGren bilakaera, ez duelako zerikusirik hondakinak sorkuntzarekin.

4. grafikoa: Hondakinak sorkuntzaren eta BPGren arteko desakoplamendua, Araba

03.HE. Prebentzioa (kualitatiboa)

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
HONDAKINEN HIERARKIA			
03.HE. Prebentzioa (kualitatiboa)	Inpropioen presentzia eta bananduta biltzen diren hiri hondakinen zatiki guztietako arriskugarritasuna etengabe eta pixkanaka murriztea	Inpropioen presentziaren adierazlea biohondakin zatikian. Biohondakin zatikian dauden inpropioen batez besteko ehunekoa, pisuan	< % 5 2020an < % 3 2025ean < % 2 2030ean
		Arrisku adierazlea. Masan bildutako hondakineta dauden hondakin arriskutsuen ehunekoa pisuan.	% 80 murrizketa 2020an % 90 murrizketa 2025ean % 99 murrizketa 2030ean
		Arrisku adierazlea. Hildako animalien hondakinen presentzia masan bildutako hondakineta (kop.).	Batere ez 2020az geroztik

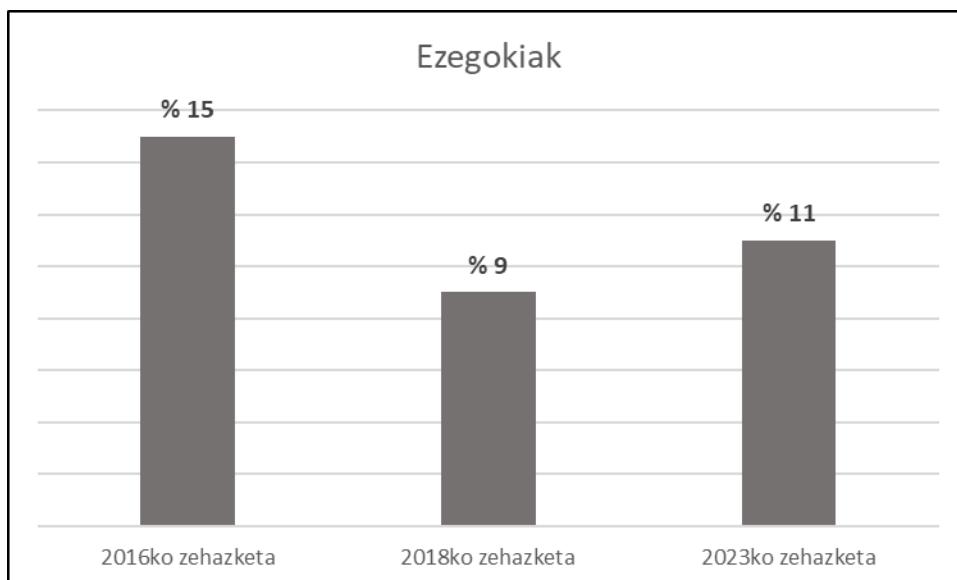
6. taula: Prebentziozko helburu estrategikoa (kualitatiboa)

Deskribapena

Ezegokien presentzia eta bananduta biltzen diren hiri-hondakinen frakzio guztietako arriskugarritasuna etengabe eta pixkanaka murriztea.

Biohondakinak frakzioan dauden ezegokien presentziaren adierazlea

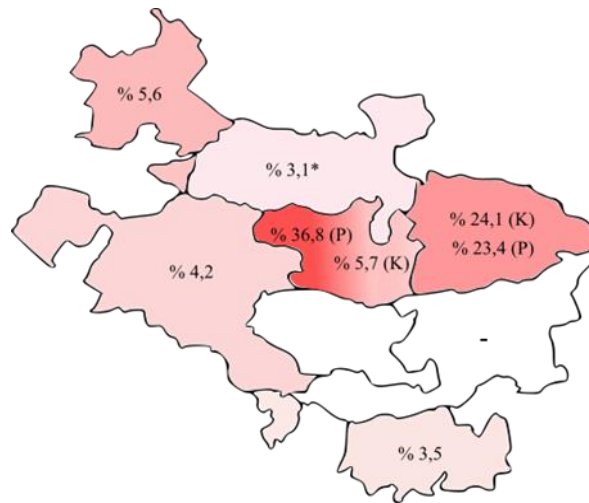
Biohondakinak frakzioan dauden ezegokien batez besteko ehunekoa, pisuan.

5. grafikoa: Gaika bildutako biohondakineta dauden ezegokien ehunekoa, pisuan

Hala ere, lurraldeko bilketa-sistema guztietako hondakin ezegokiak kontuan hartuz, oso datu ezberdinak daude ezegokiaren batez besteko % 11rekin alderatuta. 6. grafikoaren arabera, erabiltzaile-kontrola duten bilketa-sistemek (bai itxigailua duten edukiontzien bai AAKo bilketa-sistemen bidez) ezegokiaren maila askoz baxuagoa dute, % 6aren azpitik.

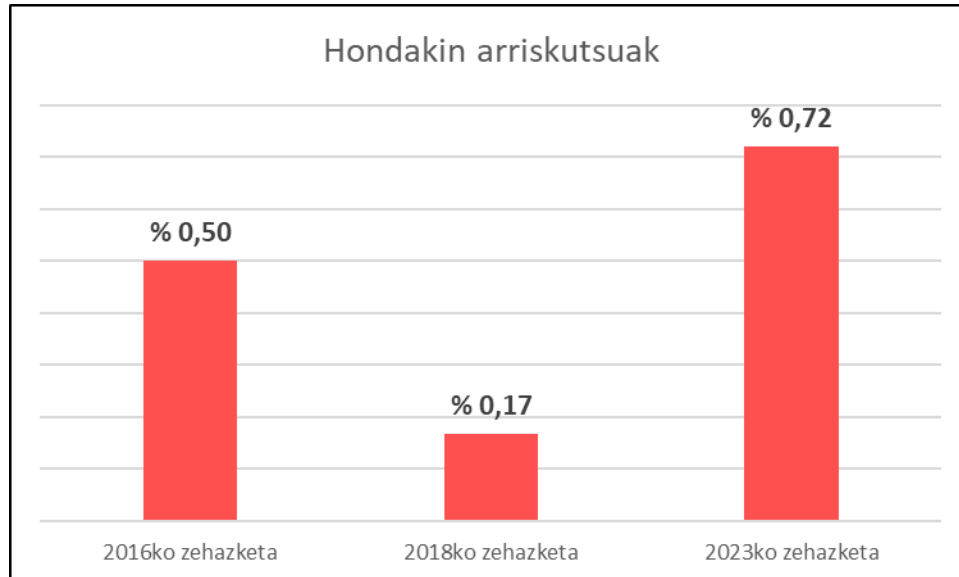
6. grafikoa: Ezegokiaren ehunekoa FORS frakzioan
(N: bilketa pneumatikoa; C: edukiontzia; *lagin bakarra)

Arrisku-adierazlea

Adierazle hau bi epigrafetan banakatzen da: alde batetik, zehazketaren bidez lortutako hondakin nahastuen frakzioko hondakin arriskutsuen ehunekoa; bestetik, frakzio bereko animalien hondakinen presentzia.

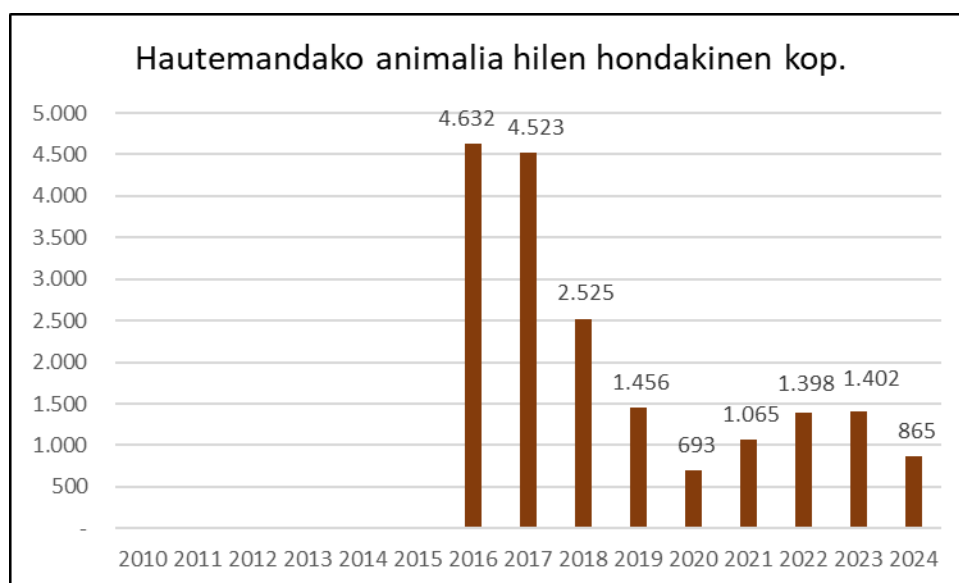
Hondakin nahastuak frakzioko hondakin arriskutsuen ehunekoa

7. grafikoa: Masan bildutako hondakinetan dauden hondakin arriskutsuen ehunekoa pisuan

Interpretazio-oharra: hondakin arriskutsuen ehunekoa areagotu egin da hondakin nahastuen frakzioan. Hala eta guztiz ere, 2024an sortutako hondakin arriskutsuen guztizko kopurua murriztu egin da 2023. urtearekin alderatuta, baita 2018arekin konparatzen badugu ere.

Hildako animalien hondakinen presentzia masan bildutako hondakinetan (kop.).

8. grafikoa: Animalien hondakinen presentzia Jundizko TMB-Biocompost plantan

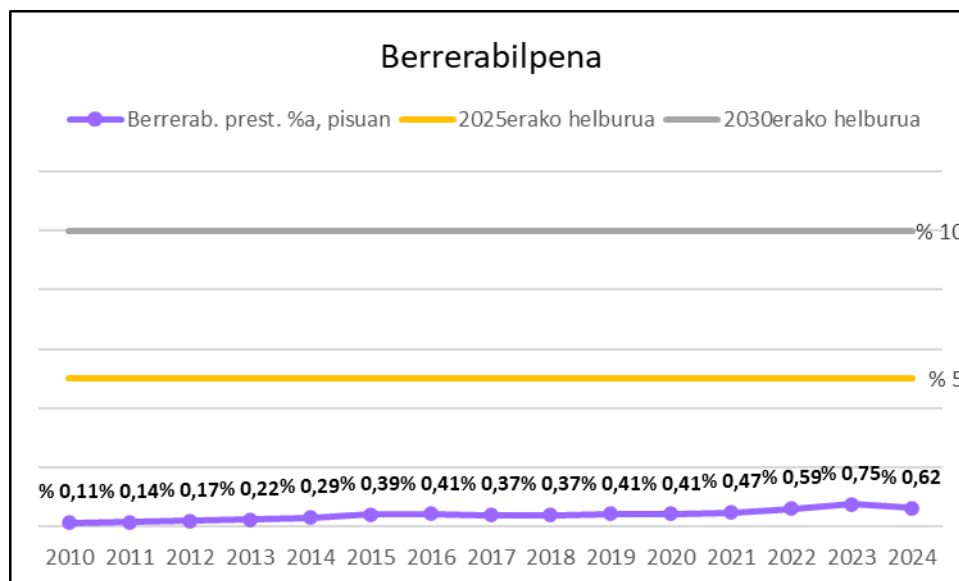
04.HE. Berrerabiltzeko prestakuntza

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
HONDAKINEN HIERARKIA			
04.HE. Berrerabiltzeko prestatzea	Berrerabiltzeko prestatzen diren hiri hondakin zatikien ehunekoa eta kopurua handitzea gutxienez 2020an pisuan % 2ra eta 2030ean pisuan % 5era iritsi arte, Arabako Lurralde Historikoan sortutako hiri hondakin guztietatik.	Helburua bera. Egiten den Plan honen lehenengo ebaluazio ekitaldian, baloratzeko alderdi gisa, adierazle honen banantzeak ezartzeko aukera sartuko da, berariazko zatiki berrerabilgarrien arabera.	> % 2 2020an > % 5 2030ean

7. taula: Berrerabiltzeko prestakuntzari buruzko helburu estrategikoa

Deskribapena

Helburua 2025ean, gutxienez, ALHn sortutako hiri-hondakin % 5a (pisuan) berrerabili eta birziklatzeko prestakuntzara bideratzea da, eta 2030ean, berriz, % 10a. Helburu hau 7/2022 Legearen eraginez aldatu da. Hasiera batean, PRU2030-aren arabera, % 5eko helburua 2030erako zen.

9. grafikoa: Berrerabiltzeko prestakuntzaren ehunekoa, Araba

Legediak ezarritako helburuen arabera, Berrerabiltzeko prestakuntza eta Birziklapena adierazle bakarrean jasotzen dira, 10. grafikoa ikusiko den moduan.

05.HE. Birziklapena

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
HONDAKINEN HIERARKIA			
05.HE. Birziklatzea	<u>Hiri hondakin guztietarako:</u> Birziklatzen diren hiri hondakinen kantitateak handitzea, halako moldez non berrerabili eta birziklatzeko prestatutakoaren ehuneko bateratua 2020an gutxienez % 50era iristen den pisuan, % 55era 2025ean eta % 60era 2030ean, Arabako Lurralde Historikoan sortutako hiri hondakin guztietatik.	Helburua bera	> % 50 2020an > % 55 2025ean > % 60 2030ean
Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
05.HE. Birziklatzea (jar.)	<u>Hiri hondakinak osatzen dituzten zatiki nagusietarako:</u> a) Biohondakina Hiri hondakinen zatiki nagusia izateagatik, pisuan, 2023az geroztik (urte horretan biohondakinaren gaikako bilketa orokorra izan beharko da ALH osoan), zatiki horri aplikatuko zaizkion birziklatze helburuak hiri hondakin guztiei aplikatzen zaizkien antzekoak izango dira, hots, % 55 2025ean eta % 60 2030ean	Helburua bera	Biohondakin zatikia: > % 55 2025ean > % 60 2030ean

8. taula: Birziklapenari buruzko helburu estrategikoa

Berrerabiltzeko prestakuntzarako eta birziklapenerako helburua 2025an gutxienez % 55a pisuan eta 2030an % 60a pisuan lortzean datza, ALHn sortutako hiri-hondakin guztietan oinarrituta.

Hiri-hondakinak osatzen dituzten frakzio nagusietarako:

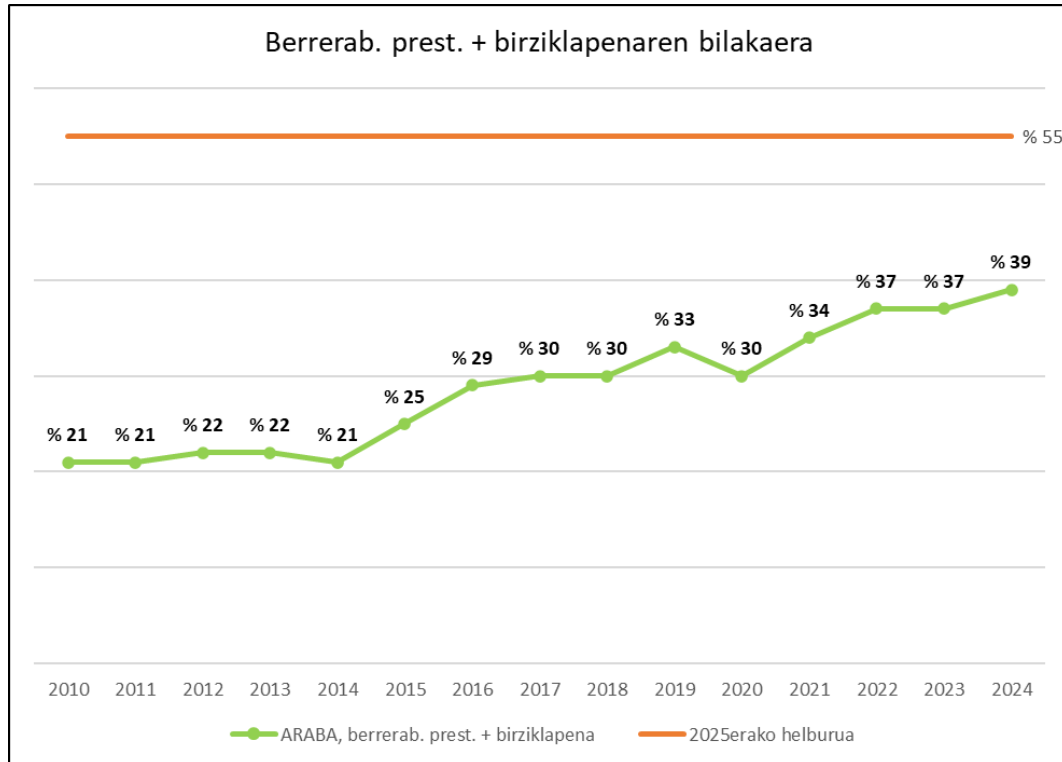
- Biohondakina. Pisuan hiri-hondakinen frakzio nagusia izateagatik, 2023az geroztik, frakzio horri aplikatuko zaizkion birziklapenerako helburuak hiri-hondakin guztiei aplikatzen zaizkien antzekoak izango dira, hots, % 55a 2025ean eta % 60a 2030ean.
- Hiri-hondakinak osatzen dituzten gainerako frakzioen kasuan, aldiz, lurraldez gaindiko mailan (hau da, Europa, estatu eta autonomia mailan) ezarritako birziklatze-helburuak aplikatzen dira.

Berrerabiltzeko prestakuntza + Birziklapenaren adierazlea (hondakin guztietarako)

Helburua 2025ean hondakinen guztizko pisuaren % 55a berrerabiltzeko prestakuntzara eta birziklatzera bideratzea da eta 2030ean % 60a (pisuan).

2024an, adierazlea Arabako Lurralde Historikoan sortutako hondakinen pisuaren % 39an dago.

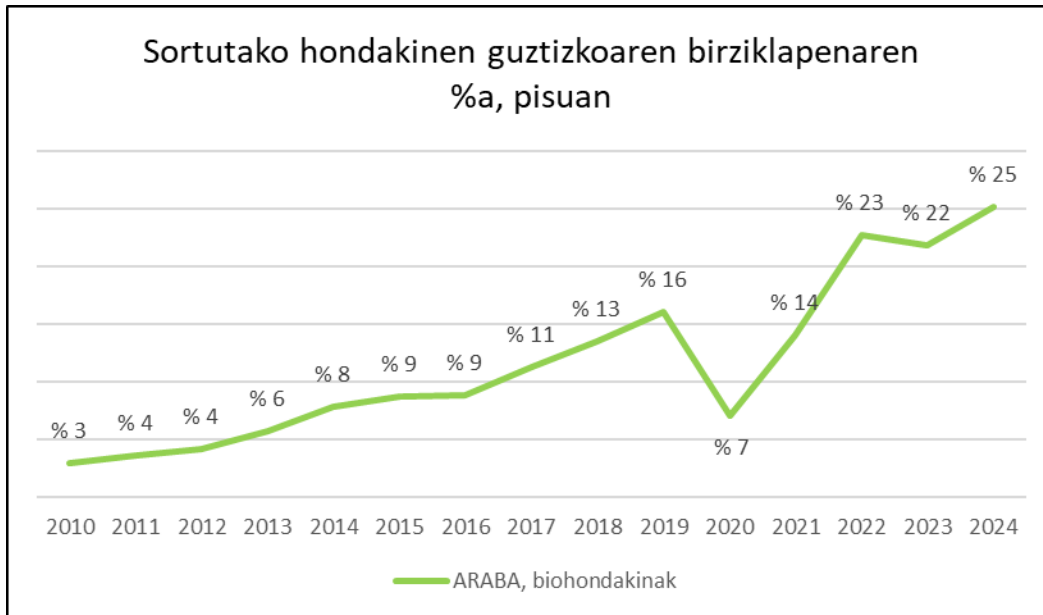

10. grafikoa: Berrerabiltzeko prestakuntzaren eta birziklapenaren ehunekoa

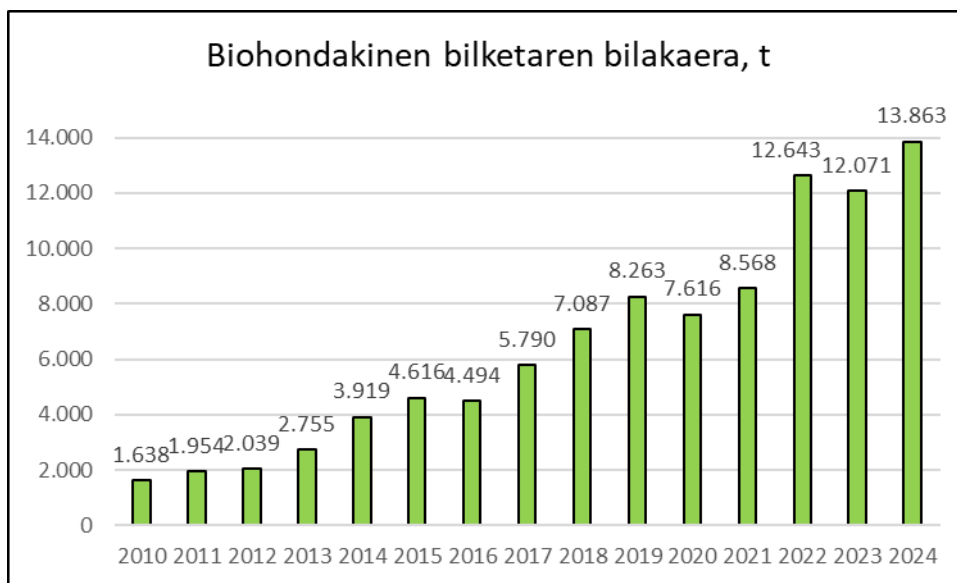

Biohondakinen birziklapenaren adierazlea

Biohondakinetarako helburua 2025ean sortutako biohondakinen % 55a eta 2030an sortutakoen % 60a birziklatzera bideratzea da. Biohondakinen kasuan, konpostatzea birziklapen gisa hartzen da. Bestalde, Lurraldean egiten den biohondakinen bilketaren bilakaera irudikatzen duen grafikoa sortu da.

11. grafikoa: Biohondakinen birziklapenaren ehunekoa, Araba

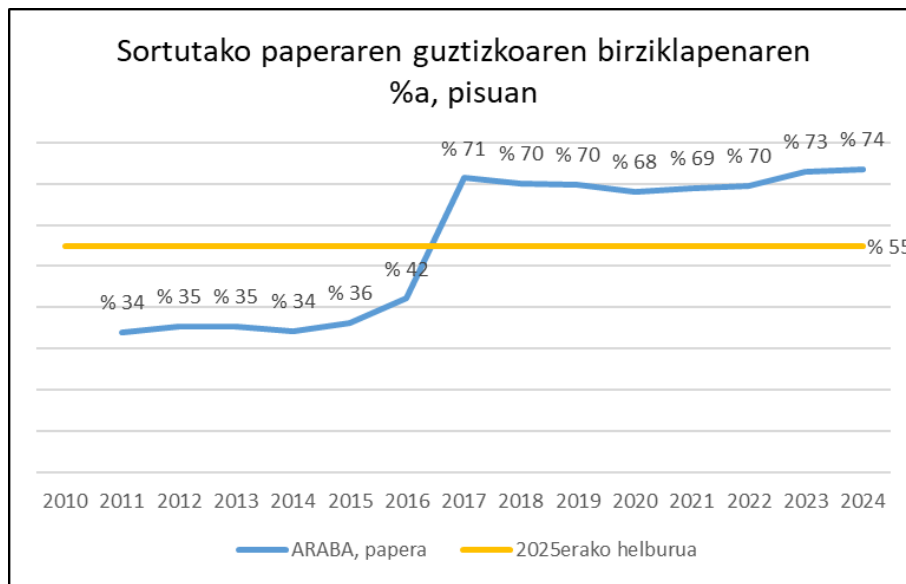
12. grafikoa: Biohondakinen bilketaren bilakaera, Araba

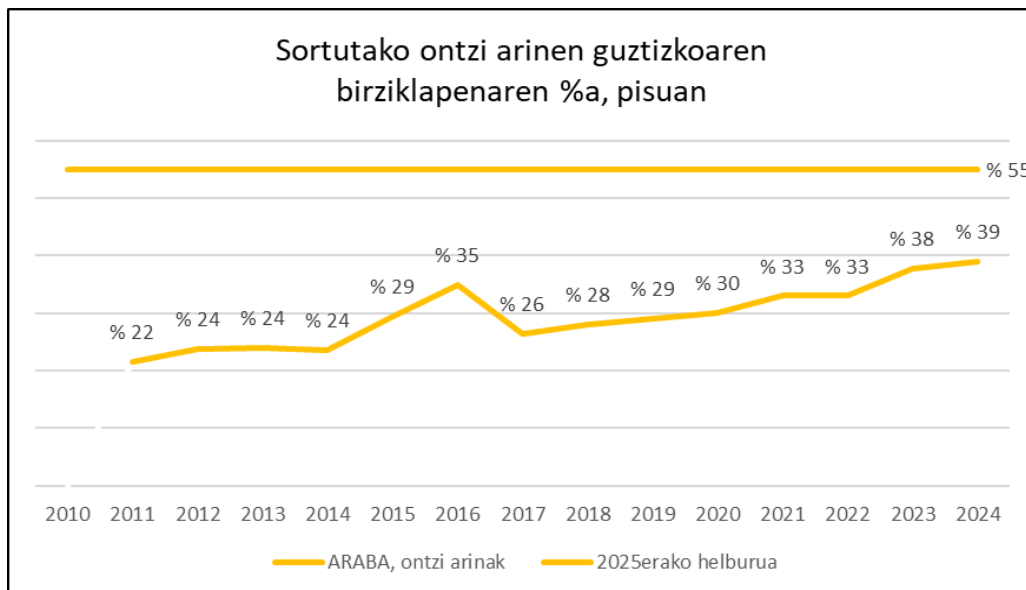
Papera, Ontzi arinak eta Beira frakzioen birziklapen-adierazlea

Zehaztutako helburuen arabera, Papera, Ontzi arinak eta Beira frakzioen gutxieneko birziklapena % 55ekoa da pisuan 2025. urteari dagokionez, eta 2030ean, berriz, % 60koa izan behar du pisuan.

Hiru frakzio horietarako, 2011z geroztik jasotako datuak dauzkagu; urte horretan egin zen lurraldeko lehen hondakinen zehazketa. Helburu hori Papera eta Beira frakzioen kasuan bete egin da, baina ez da gauza bera gertatu Ontzi arinak frakzioarekin.

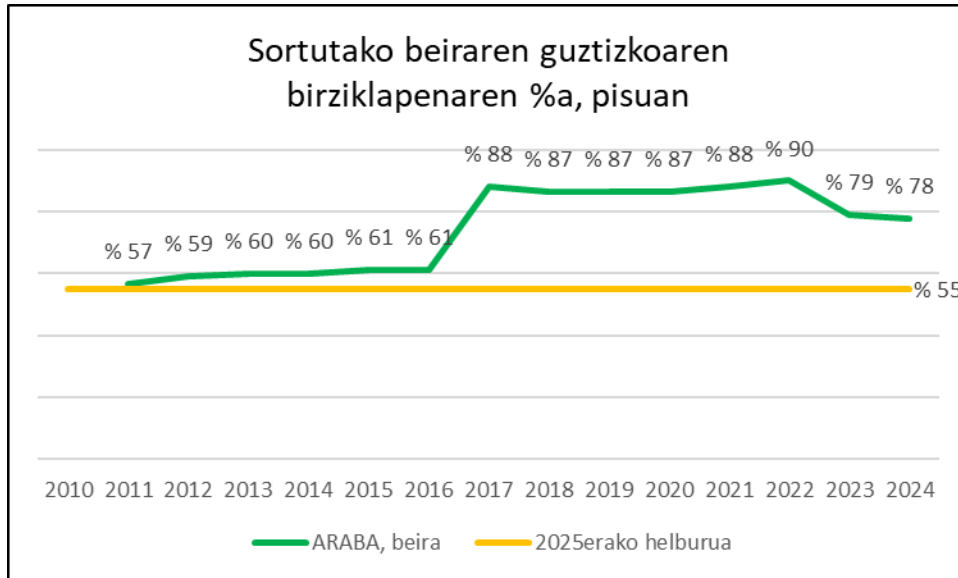

13. grafikoa: Paper-birziklapenaren ehunekoa, Araba

14. grafikoa: Birziklatutako ontzi arinen ehunekoa, Araba

15. grafikoa: Beira-birziklapenaren ehunekoa, Araba

Adierazle horren balioak kalkulatzeko, 2011, 2017 eta 2023ko zehazketen datuak erabili dira. Horrek 2017 eta 2023an ikus daitezkeen tartek azalduko lituzke. Zehazketak bi urtean behin egiten dira, 10. ekintzan zehazten den modura. Biurteko zehazketek zehazketa-aldaketen eragina murriztuko du, datu-serie homogeneoagoak edukitzea ahalbidetuz.

06.HE. Beste balorizazio mota bat

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
HONDAKINEN HIERARKIA			
06.HE. Beste balorizazio mota bat	Birziklatzeaz besteko balorizazio tratamenduak dauzkaten hiri hondakinen ehunekoari pisan % 15eko atalasearen azpitik eustea ⁸ , Arabako Lurralde Historikoan sortutako hiri hondakin guztietatik.	Helburua bera	< % 15

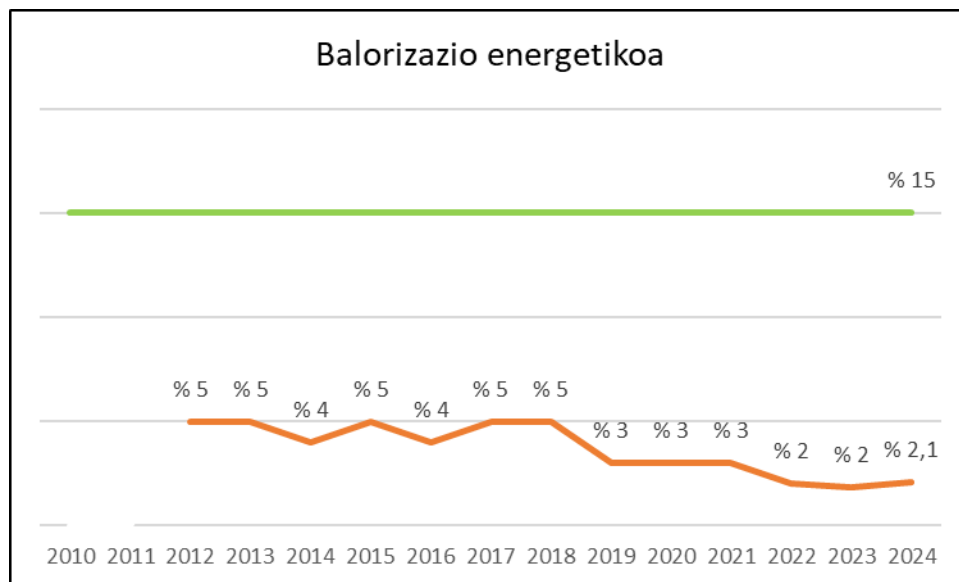
9. taula: Beste balorizazio mota bati buruzko helburu estrategikoa

Deskribapena

Birziklapenetik ezberdinak diren beste balorizazio-tratamenduak jaso dituzten hiri-hondakinen ehunekoa % 15 atalasez azpitik (pisan) mantentzea, ALHn sortutako hiri-hondakin guztietatik.

Balorizazio energetikora zuzendutako hondakinen adierazlea

Ez dago 2012 baino lehenagoko ekitaldiei buruzko daturik adierazle honetarako. Hala ere, grafikoak balorizazio energetikora zuzendutako hondakinen ehunekoa azken urteetan ez dela asko aldatu eta helburu estrategikoak ezarritako gehienezkotik urrun mantentzen dela erakusten du.

16. grafikoa: Balorizazio energetikoaren ehunekoa, Araba

07.HE. Ezabapen segurua

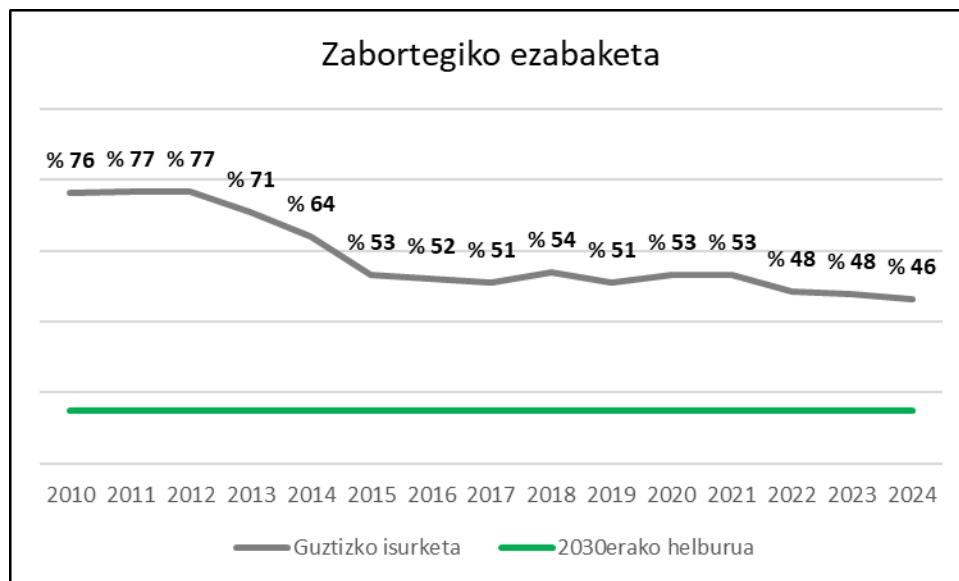
Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
07.HE. Ezabapen segurua	2020an, zabortegian utzitako udal hondakinen kantitatea ehuneko sortutako udal hondakinen guztizko kantitatearen % 35era murriztea, edo ehuneko txikiago batera, eta 2030ean ehuneko hori % 15eko atalasearen azpitik murriztea.	Helburua bera	< % 35 2020 < % 15 2030
		ALHn zabortegian utzitako per capita hiri hondakinak	Urteko beheranzko joera iraunkorra

10. taula: Ezabapen seguruari buruzko helburu estrategikoa

Deskribapena

2030erako helburua zabortegira botatako hondakinen kopurua sortutako % 15era murriztea da.

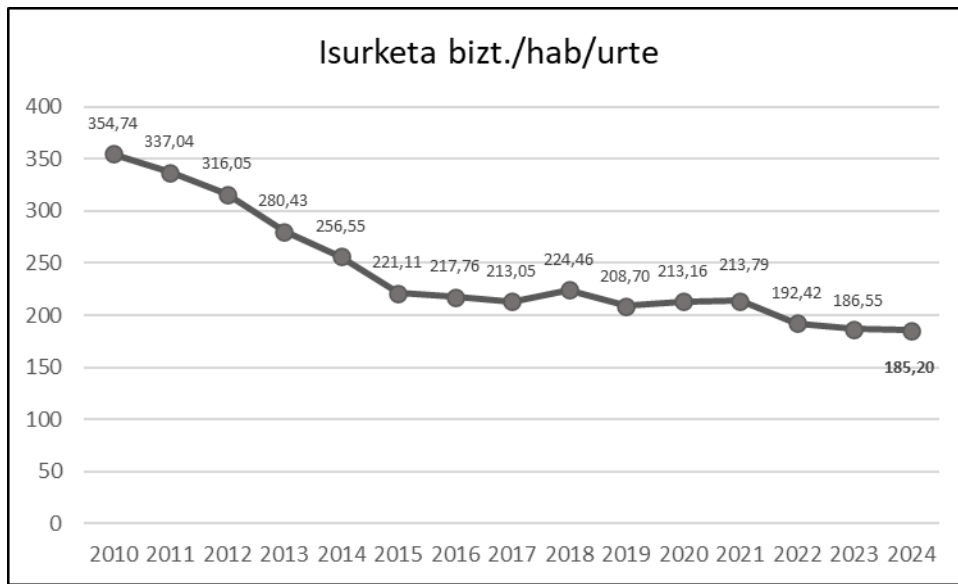
Zabortegira zuzendutako hondakinen adierazlea

17. grafikoa: Zabortegiko ezabaketaren ehunekoa, Araba

ALHn zabortegian utzitako *per capita* hondakinen adierazlea

18. grafikoa: Zabortegiko ezabaketaren kg/bizt./urte ratioa, Araba

2.3. Jasangarritasuna

08.HE. Jasangarritasun ekonomikoa

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
08.HE. Jasangarritasun ekonomikoa	Arabako Lurralde Historikoko hiri hondakinen kudeaketa sistemaren jasangarritasun ekonomikoa ziurtatzea, sarrerek gastuak erabat estaltzeko mailara iritsiz.	Sarrerek gastuak estaltzeko maila (urteko dsarrerren % / urteko gastuen %)	Sarrerek gastuak estaltzeko gutxieneko maila: >% 69 2020an >% 88 2025ean % 100 2030ean

11. taula: Jasangarritasun ekonomikoiari buruzko helburu estrategikoa

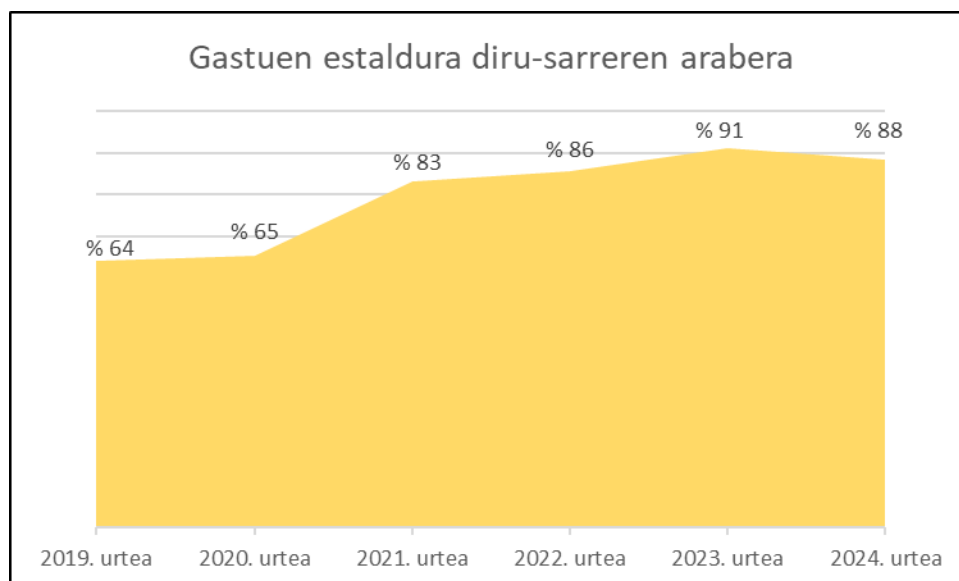
Deskribapena

ALHko hiri-hondakinen kudeaketa-sistemaren jasangarritasun ekonomikoa bermatzea, diru-sarrerekin gastuak erabat estaltzea lortuz.

Adierazlea

Hondakinen garraio eta kudeaketatik eratorritako gastuen estaldura-maila, tasen, materialen salmentaren eta SCRAPen diru-sarrerren arabera. Gastuak estaltzen dituzten diru-sarrerren ehuneko gisa neurtzen dira (urteko diru-sarrerren %a / urteko gastuak). 7/2022 Legeak % 100aren helburua 2030etik 2025era aurreratzen du.

Adierazle hau kalkulatzeko, lurraldeko hondakinak bildu eta kudeatzen dituzten erakundeek emandako datuak erabili dira, ECOVIDRIO beirazko ontzietarako ekoizlearen erantzukizun hedatuaren sistema kolektibokoak (SCRAP) izan ezik, daturik eman ez duelako.

19. grafikoa: Diru-sartzeen arabeko gastuen estalduraren ehuneko Araban

09.HE. Ingurumen-jasangarritasuna

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
09.HE. Ingurumen jasangarritasuna	Arabako Lurralde Historikoko hiri hondakinak kudeatzeko sistemaren ingurumen eta osasunaren gaineko inpektua murriztea.	Ingurumen inpektuaren adierazlea (1). Hondakindegiek eta isurketa gune aktiboek edo leheneratzeke daudenek okupatutako azalera ALHn	0 ha 2030ean
		Ingurumen inpektuaren adierazlea (2). Hiri hondakin kudeaketak sortutako beroteti gasen isuriak ALHn	Urteko desazkunde iraunkorra Planaren iraunaldian
		Ingurumen inpektuaren adierazlea (3). Hondakinak kudeatzeko sistemak (bilketa eta tratamendua) sortutako osainengatik eta bestelako ingurumen inpektuengatik jasotako auzotarren kexa espedienteen kop.	0 espediente ebazteke

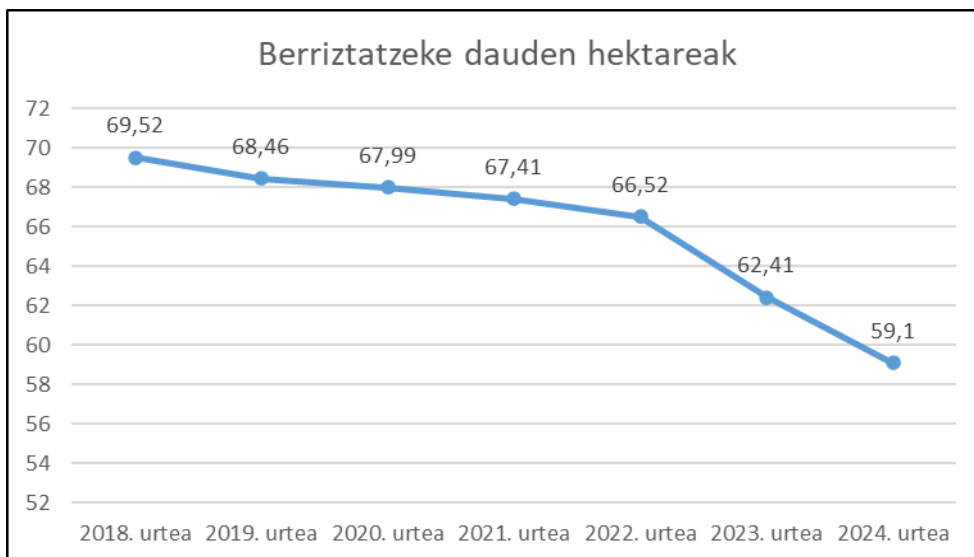
12. taula: Ingurumen-jasangarritasunari buruzko helburu estrategikoa

Deskribapena

ALHko hiri-hondakin kudeaketa-sistemaren ingurumen- eta osasun- inpektuaren murrizketa.

Isurien ingurumen- inpektuaren adierazlea

Obra-hondakindegiek eta aktibo edo berriztatzeke dauden isurpen-puntuak hartutako azalera ALHn. Helburua 0 ha-koa da 2030erako.

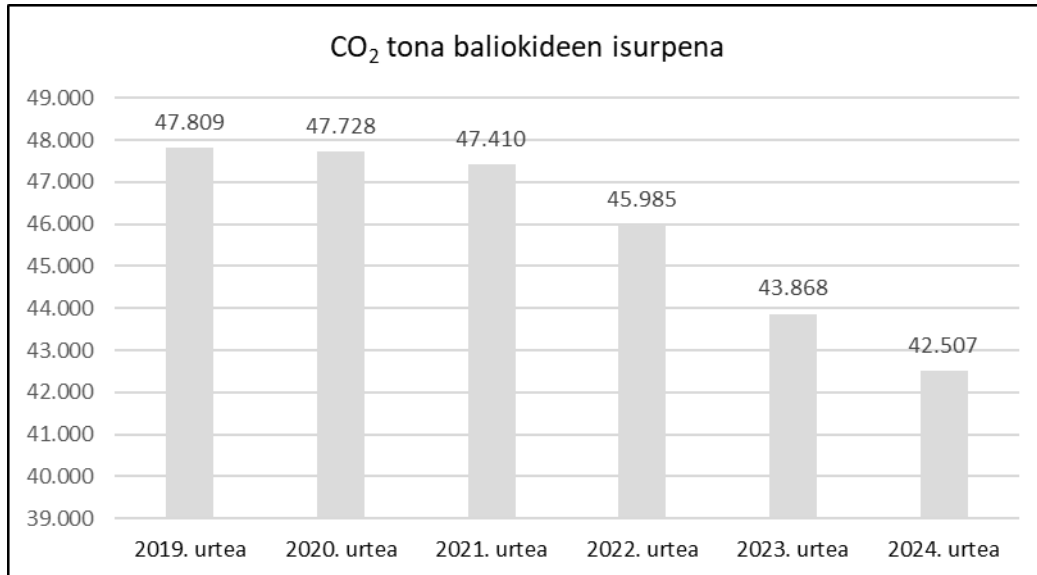

20. grafikoa: Araban aktibo edo berritzeke dauden obra-hondakindegiek eta isurpen-puntuak

Karbono-aztarnaren ingurumen-inpaktuaren adierazlea

Karbono-aztarnak ALHko etxeko hondakinen garraio eta kudeaketak sortutako berotegi-efektuko gasen isurpena neurtzen du. Isurpen hori CO₂ tona baliokideetan neurtzen da, gas ezberdinak isuri arren atmosferan efektu bera eragingo zezaketen CO₂ tonekin erlazionatuta daudela kontuan izanda.

21. grafikoa: Hondakinen garraio eta kudeaketak sortutako berotegi-efektuko gasen isurpena, Araba

Oharra: Kalkuluaren metodologian egindako aldaketa bat dela eta, aurreko jarraipen-txostenetan 2019-2022 urteei buruz argitaratutako isurpenen kopurua eguneratu egin da. Informazio gehiago lortzeko, ikusi Arabako Foru Aldundiaren webgunean karbono-aztarnari buruz argitaratutako dokumentazioa.

Biztanleek hautemandako ingurumen-inpaktuaren adierazlea

Auzokideek hondakinen kudeaketa-sistemak (bilketa eta tratamendua) sortutako usain txarren eta bestelako ingurumen-inpaktuen ondorioz egindako kexen txosten kopuruarekin neurtzen da.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Auzokideen kexen txosten kopurua	0	0	0	0	3	23

13. taula: Biztanleek hautemandako ingurumen-inpaktua

10.HE. Gizarte-jasangarritasuna

Helburu estrategikoa	Deskribapena	Adierazleak	Adierazleen helburu balioak
10.HE. Gizarte jasangarritasuna	Txirotasunaren eta bazterkeriaren kontra borrokatzen, enplegu berdea sortzen eta elikadura xahuketa murrizten laguntzea	Gizarteratze adierazlea. Gizarte bazterkeria arriskuan edo egoetan eta/edo xirotasun atalasearen azpitik dauden eta Planaren ekintza sozialen onuradun diren pertsonen kop. eta/edo gizarteratzeko enpresentzako merkatu erreserbari lotutako kontratazio publikoen emaitza, sektore publikoko kontratazioaren indarreko lege esparruak sustatzen eta jasotzen duenez.	Urteko hazkunde iraunkorra Planaren iraunaldian
		Enplegu berdea sortzearen adierazlea. Plana ezartzearen ondorioz sortutako enpleguen kop.	Urteko hazkunde iraunkorra Planaren iraunaldian
		Elikagai xahuketaren murrizketaren adierazlea. Elikagai xahuketaren hondakinen murrizketaren ehunekoa pisuan 2018ko karakterizazioak zehaztutakoaren aldean.	> % 50eko gutxieneko murrizketa elikagai xahuketan 2030ean (per caita zifrak)

14. taula: Gizarte-jasangarritasunari buruzko helburu estrategikoa

Deskribapena

Laguntza pobreziaren eta bazterketaren aurkako borrokan, enplegu berdeen sorreran eta elikagai-xahuketaren murrizketan.

Gizarte-inklusioren adierazlea

Gizarte-bazterketa egoeran dauden edo egoteko arriskua duten eta/edo pobrezia-atariaren azpitik dauden pertsonen kopurua, Planaren gizarte-ekintzen eta/edo laneratzeko enpresentzako merkatu-erreserbaren menpeko kontratazio publikoaren onuradun direnak, indarrean dagoen sektore publikoko kontratazioaren legezko esparruak sustatu eta jasotzen duen arabera.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Pertsona onuradunen kopurua	12	12	12	42	39	12

15. taula: Kontratazio publikoen pertsona onuradunen kopurua

Enplegu berdearen sorreraren adierazlea

Plana ezartzearen ondorioz sortutako enpleguen kopurua.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Enplegatutako pertsona kopurua	2	D.G.	D.G.	59	58	6

16. taula: Enplegu berdearen onuradunen kopurua

Elikagai-xahuketaren adierazlea

Elikagai-xahuketak sortutako hondakinen murrizketaren ehunekoa. 2022An metodologia aldatzea erabaki da, ELIKA-k argitaratutako datuak erabiltzeko¹.

Iturria: MITERD	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
kg/pertsona Espainian	29,32	30,93	28,21			
Xahuketaren gehikuntza	% 0,2	% 5,5	-% 8,8			

Iturria: ELIKA	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
kg/pertsona Araban				68,12	111,85	111,72
kg/pertsona, ez-jangarriak				44,73	81,36	81,26
kg/pertsona, jangarriak				23,39	30,49	30,45
Xahuketaren gehikuntza				D.G.	% 30	-% 0,1

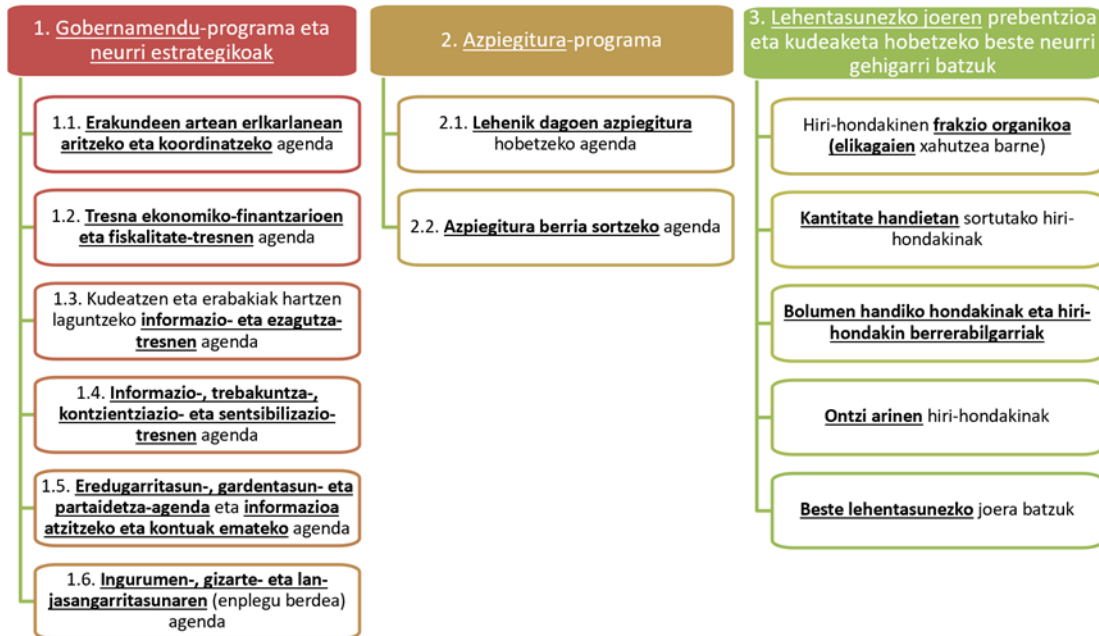
17. taula: Elikagai-xahuketa

¹ Euskadiko elikagai-xahuketaren diagnostikoa, ELIKA - Nekazaritzako Elikagaien Segurtasunerako Euskal Fundazioa.

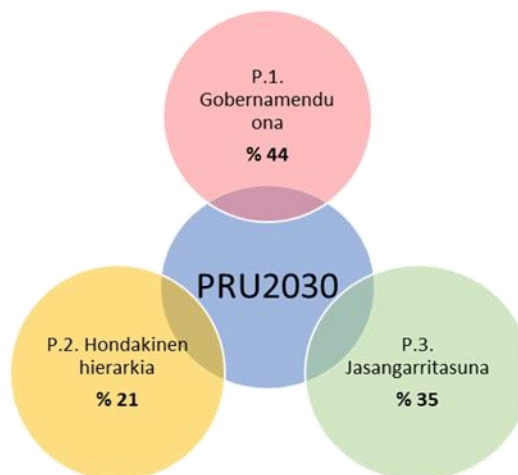

3. Ekintzen garapena

PRU2030-ean hiru ekintza-programa bereizi zehazten dira, hainbat jarduketa-ildorekin. Jarduketa-ildo horiei esker, planaren ekintzak egitura daitezke, aurrez zehaztutako Helburu estrategikoak bete ahal izateko.

Programa bakoitzak PRU2030-aren garapenean egiten duen ekarpena oso ezberdina da; garrantzitsuena Gobernamenduaren eta neurri estrategikoen programa da. Programa horrek barne hartzen dituen ekintzek eragina dute hondakinen kudeaketan nahastutako agente guztietan, eta Planean zehaztutako beste ekintzak garatzeko aukera ematen duten lehentasunezko jarduketa-ildoak ezartzen dituzte.

Ekintza guztiak garrantzitsuak diren arren, programa bakoitzean Planaren helburu estrategikoak garatzeko eragin eta garrantzi ezberdineko ekintzak jasotzen dira. Hala ere, aurrerapen orokorreko balorazioa egiteko, multzo homogeneo gisa aztertu dira.

Planaren aurrerapena behar bezala baloratzeko, lurraldean burutu diren eta programa bakoitzaren lan-ildoen arabera egokitu daitezkeen ekintza guztien bilketa egin da. Ondorioz, PRU2030-ean hitzez hitz zehaztuta ez zeuden, baina, aldi berean, bere programen egikaritzean laguntzen zutelako alde batera utzi ezin ziren ekintzak hausnartu behar izan dira. Metodologia hori jarraituz gero, lurraldean sortzen diren etxeko hondakinei dagozkien aurrerapen guztiak aztertu behar dira, eta PRU2030-aren aurrerapenaren bilakaera hobeto irudikatzeko aukera ematen du.

Dokumentu honek 80 ekintzen aurrerapen-etaula hartzen du barne. Taula honek urte guztietarako zutabeak dauzka. 2018. urtea hartu da oinarritzko urte gisa hartzen da, plangintzan horrela ezarrita baitago, hura urte horren 2018ko abenduaren 15ean onartu zen arren.

Aurrerapen orokorraren maila aztertu ahal izateko, aurrerapen-maila espezifikoak ezarri da ekintza bakoitzerako.

Analisisa ekintza bakoitzean ardaztuz gero, lehen desberdintzapena jarraipen-urte bakoitzaren «planifikatua» edo «planifikatu gabe» egoerei dagokie. Ekitaldi jakin baterako planifikatuta dauden ekintzak soilik aztertuko dira. Hala ere, ekintzaren bat planifikatuta egon gabe burutzen bada, PRU2030-aren aurrerapenerako izango da kontuan.

Egoera	Ikurra
Planifikatu gabe	PG
Planifikatua	PLANA

18. taula: Ekintzen plangintzaren egoera analisi-urtean

Aribideko urtean planifikatuta dauden ekintzak aurrerapen-mailaren arabera identifikatzen dira jarraipen-urtean.

Egoera	Ikurra	Balioa
Egiteke	Ⓟ	% 0
Aktibo	A-	% 25
Aktibo	A	% 50
Aktibo	A+	% 75
Aurrerapen optimoa	✓	% 100
Burutu gabe	✗	% 0

19. taula: Ekintzen garapen-maila

Aukera horiek hemen definituko dira:

- Ekintza planifikatuta egon arren, garatu ez izana eta, beraz, zain egotea (Ⓟ).
- Ekintza garatzen ari den arren, erabat burutu ez izana eta, beraz, aktibotzat hartzea. Kategoría honetan, gainera, hiru aktibazio-maila daude ekintzaren (A) garapenaren arabera, 19. taulan zehazten denari jarraikiz.
- Ekintza plangintzaren arabera modu optimoan burutzen ari izatea (✓) eta, beraz, aribideko urtearen ekintzaren helburua bete izana.
- Ekintza planifikatutako unean burutu ez izana eta geroago garatu ezin izatea (✗). Adibidez: 2019an bi urteetarako egiten den zehazketa ezin izango da beste data batean burutu, 2019rako aurreikusita zegoelako.

Ekintza bat aurrerapen optimo gisa agertzeak ez du esan nahi ekintza osatuta egotea, ekintza asko urte askoz luzatzen direlako eta, beraz, erabat garatu arte, ez dira osatutzat hartuko.

PRU2030-aren jarraipen-lanean, analisia jarraitzen ari den urteko ekintza bakoitzaren aurrerapen-mailan ardaztuko da. Hortaz, denboran luzatzen diren ekintzen edo lau urtean behin burutzen den planaren ebaluaziorako ekintza-programen aurrerapenaren analisia egiteko itxaron beharko da. 2019-2022 denboraldiko lehen ebaluazioa Arabako Foru Aldundiaren webgunean argitaratuta dago.

3.1. Ekintzen aurrerapena

EKINTZA	IZENA	Urtea: 2018	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
1	Gobernamendu-eredu berria eta integratua	P	A ⁻	A ⁻	A ⁻	P	A ⁻	A ⁻
2	Arabako lurraldearteko eta lurraldez gaindiko lankidetzaz- eta koordinazio-agenda	NP	A	A	✓	✓	✓	✓
3	Tasen aldaketa goiz jakinarazteko protokoloa	P	A ⁺	A ⁺	P	P	P	P
4	Zain dauden alderdi juridikoak eta eskumenekoak ordenatu eta erregularizatzea (ordenantzak, etab.)	A ⁻	A ⁻	A	A	A ⁻	A	A ⁺
5	Ekonomia- eta finantza-eredu bateratu eta homogenea	NP	P	P	P	P	P	P
6	Fiskalitate-eredu bateratua	NP	P	P	NP	NP	NP	NP
7	Kontratazio eta erosketa jasangarri eta berritzaile publikoa eta pribatua	NP	A ⁺	A	A	A ⁺	✓	A
8	Jarduera estrategikoak finantzatzeko hitzarmena	P	P	P	P	P	P	P
9	Urteko inbentarioaren prestaketa arintzea	NP	A ⁻	A	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A ⁺
10	Biuurteko zehazketak	NP	✗	NP	✗	NP	✓	NP
11	Kuadrilletan zikloak ixteko aukerak	NP	✓	NP	NP	✓	✓	P
12	Prestakuntza iraunkorreko programa bateratua	NP	P	A ⁻	A ⁻	A	A	A
13	Ingurumen-inpaktuen eta -pasiboen azterketa	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A
14	Hondakinen Ekobarometroa	NP	NP	✗	NP	NP	✓	NP
15	Hondakinen behatokia	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	✓	✓	✓
16	Esperientzia pilotuak eta demostrazio-proiektuak	P	✓	✓	✓	✓	✓	✓
17	Informazio-webgunea eta kanal digital bateratuak	NP	P	P	P	P	P	P
18	Informazio, prestakuntza, kontzientiazio eta sentsibilizatorako estrategia bateratu eta koordinatua	NP	P	P	P	P	A	A
19	Pizgarri-ereduak	NP	P	NP	NP	NP	NP	NP
20	<i>In situ</i> prestakuntza-programak azpiegiturretan	NP	NP	A ⁻	A ⁻	A	A	A
21	Arabako tokiko merkataritza-erantzukide egitea	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A	A	A
22	Hezkuntza-material berritzaileak	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A	A	A
23	Kanpainen efizientzia ebaluatu eta noranzkobikotasuna ziurtatzea	P	P	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻
24	Edukiontzien seinaleak eta gainerako informazio-elementuak eta interfazeak	P	A ⁺	A	A	A ⁺	NP	A
25	Derrigorrezko protokoloak Arabako sektore publikoarentzat	NP	A ⁻	NP	NP	NP	P	NP
26	Erabakiak hartzen laguntzeko agiriak argitaratzea	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A	✓	✓
27	Planaren jarraipen eta ebaluazio parte-hartzaileak	NP	P	A ⁻	P	✓	✓	✓
28	Ingurumen-inpaktua zuzentzeko jarduerak	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A
29	Ikuskapena, kontrola eta jagoletza sendotzea	NP	P	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁺	A ⁺

20. taula: 1. programaren ekintzen aurrerapena. Gobernamendu ona

EKINTZA	IZENA	Urtea: 2018	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
36	Gaikako bilketa-eredua erabat birdiseinatu eta berrezartzea	NP	A	A	A	A ⁺	✓	✓
37	Landa-gune garbien sare-eredua berrikustea	NP	A	A	A	A	A	A
38	Puntu berde mugikorreko zerbitzu-eredua berrikustea	NP	✓	✓	NP	NP	✓	NP
39	Garbigune eta reutilizaguneak aplikatu daitezkeen irizpideak koordinatzea	NP	NP	P	NP	NP	NP	NP
40	Reutilizaguneak eta garbiguneak handitu, egokitu eta duin egitea	NP	A ⁻	A ⁻	A	A ⁺	✓	✓
41	Reutilizaguneetan eta garbiguneetako bigarren bizitzako ataletan eskainitako zerbitzuak hedabideetan iragarri eta zabaltzea	NP	NP	P	A	A ⁺	✓	A ⁻
42	TMB prozesua hobetzea	NP	NP	NP	P	P	NP	A
43	TMBn bioegonkortutakoaren soberakinen eta errefusaren ustiapen aurreraturako lerro berria	NP	NP	P	P	A ⁻	NP	NP
44	TMB tasaren urteko eguneratzea eta benetako kostuetara egokitzea	P	A	A	A	A	A ⁺	✓
45	Prozesua hobetzea ontzien plantan	P	✓	P	✓	A	A ⁻	P
46	Isurpen-tasa urtero eguneratzea eta benetako kostuetara egokitzea	P	A ⁻	A ⁻	A ⁻	✓	A ⁺	✓
47	Gardelegiko zabortegea bere IBiren baldintzak betetzeko egokitzea	P	✓	A ⁻	A	✓	NP	✓
48	Garbigune berriak	NP	✓	P	P	A ⁻	A	A
49	Hiriko/erdi-hiriko puntu garbi finkoak	NP	NP	P	P	P	NP	NP
50	Hiriko reutilizaguneak	NP	NP	P	NP	A	✓	✓
51	Konpostatze-plantak	NP	NP	P	A ⁻	A ⁻	A	A ⁺
52	Bolumen handikoak guztiz desmuntatzeko planta	NP	NP	P	P	A ⁻	A	A

21. taula: 2. programaren ekintzen aurrerapena. Hondakinen hierarkia

EKINTZA	IZENA	Urtea: 2018	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
53	Autokonpostatzea eta komunitate-konpostatzea	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A ⁺	A ⁺	✓	✓
54	Elikagai-hondakinak prebenitzeko eta frakzio organikoa kudeatzeko tailerren programazio iraunkorra	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁺	A ⁺	A ⁺
55	Arabako elikagaiak eta barazkigintza- eta lorezaintza-hornidurak banatzeko sektorea erantzunkide egitea	NP	P	P	P	P	A	A ⁻
56	Kontratuetan ingurumena sartzeko (biohondakinak, konpostaren erabilerak, elikagai-xahuketa)	NP	✓	P	P	A ⁻	A ⁻	P
57	Frakzio organikoaren gaikako bilketa ezartzen laguntzeko neurriak	A ⁺	A ⁺	A ⁺	✓	✓	✓	✓
58	Zaintza eta ikuskapena frakzio organikoaren gaikako bereizketarako	NP	P	A ⁻	A ⁻	A ⁺	A ⁺	A ⁺
59	Frakzio organikoaren gaikako bilketa-eredua erabat birdiseinatu eta berrezartzea	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁺	✓	✓
60	Konpostaren merkaturatzea bultzatzea	P	P	P	A ⁻	A ⁻	NP	A ⁻
61	«Azken minutuko» elikagaien bilketa elikagaien bankura eramateko	NP	NP	A ⁻	P	A ⁻	A ⁻	A ⁻
62	Berrerabiltzen eta birziklatzen laguntzeko eta prebentziorako sektore- eta enpresa-planak	P	P	P	P	P	A	✓
63	Ekoi-erabilgarritasuneko atez ateko gaikako bilketa	A	A	A	A	A	A ⁺	A ⁺
64	Hondakin berrerabiltzarri eta bolumen handiko hondakin gaikako bilketa hobetzea	NP	NP	NP	NP	A ⁻	A	NP
65	Garbiguneen edukiera handitzea, berrerabiltzen laguntzeko	NP	NP	NP	P	A ⁻	A	NP
66	Berrerabilpena hobetzeko neurrien pakete integratua	NP	NP	P	A	A ⁺	A ⁺	A
67	Edukiontzia zuriaren ezarpena zabaltea eta seinalezapena hobetzea	NP	P	P	A ⁻	A	A	NP
68	Berrerabiltzeko prestakuntzarako teknikei buruzko trebakuntza	NP	NP	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻
69	Gaineko eskalan bultzatzen diren GIIS ekimenak aztertzea	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP
70	Edukiontzia horia behar bezala erabiltzen dela egiaztatzea eta edukiontzia horia ikuskatzea	NP	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	NP	NP
71	ECOEMBES-ekin lotura duten ontziei buruzko kanpaina osagarriak	NP	✓	✓	✓	✓	✓	✓
72	Bioegonkortutakoaren balorizazioaren bideragarritasuna aztertzea	P	NP	NP	NP	✓	NP	NP
73	Hildako animalien jatorriari buruzko diagnostikoa zabaltea	P	NP	NP	NP	NP	NP	NP
74	Hildako animaliak sor ditzaketenen gaineko zaintza eta ikuskapena indartzea	NP	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	NP	NP
75	Edukiontzia hori zabalduaren bideragarritasuna aztertzea (eta, egokia bada, ezartzea)	NP	NP	NP	P	P	NP	NP
76	Inausketa- eta lorezaintza-hondakin gaikako bilketarako baliabideak	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁻	A ⁺	A ⁺	A ⁺
77	Gaika bildutako inausketa- eta lorezaintza-hondakin in situ birrintzea	NP	NP	A ⁻	A ⁻	A	✓	✓
78	Frakzio arriskutsuak minimizatzeko kanpainak	P	P	P	P	P	P	P
79	Hiri-garbitzaren hondakin (eta ekitaldietan sortutako) kudeaketa hobetzea	NP	NP	A	A	A ⁺	A ⁺	A ⁺
80	Etxe-olio erabiliak gaika biltzeko baliabideak	A	A	A	A	A	A	✓

22. taula: 3. programaren ekintzen aurrerapena. Jasangarritasuna

3.2. Lan-arloak

Irakurketa errazteko, ekintza ezberdinak taldekatzeko lan-arloen zerrenda sortu dugu. Taldekatzeari esker, ekintzen ikuspegi orokorra izateko aukera dugu, beren edukiaren arabera eta dauden programa edozein dela ere. Zerrenda honek 10 lan-arlo hartzen ditu barne:

ARLOA	DESKRIBAPENA	EKINTZAK
1. Ingurumen-administrazioa	Ordenantzak, kontratazioa eta erosketa publiko berdea, administrazioko hondakin-protokoloak.	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 25, 31, 44, 46 eta 56
2. Komunikazioa	Komunikazio- eta sentsibilizazio-kanpainak.	17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 34, 41, 55, 62, 66, 71 eta 78
3. Trebakuntza eta hedadura soziala	Trebakuntza eta praktikak, boluntariora, enplegu berdea, lankidetzaz gizarte-zerbitzuekin.	12, 32, 33, 34 eta 35
4. Garbiguneak	Garbiguneen eraikuntza, egokitzapena eta hobekuntza.	38, 39, 40, 48, 49, 50 eta 65
5. Kudeaketa aurreratua	Esperientzia pilotuak eta proiektu berritzaileak.	11 eta 16
6. Ikuskapena	Zaintza- eta ikuskapen-lanak, zehapen-espeditentak.	29, 30, 58, 70, 73 eta 74
7. Materia organikoa	Materia organikoaren bilketa bereizia, etxe- eta komunitate-konpostatzea, elikagai-xahuketa.	53, 54, 57, 59, 60, 61, 76 eta 77
8. Hondakinen bilketa	Hobekuntzak bilketa bereizian, ekoizle handien bilketa, hobekuntzak hondakin-korronte gatatzatsuen kudeaketan.	24, 36, 38, 63, 64, 67, 69, 75, 79 eta 80
9. Berrerabilpena	Berrerabiltzeko prestakuntza sustatzeko proiektuak.	66, 68
10. Azpiegiturak	Jarduketak dagoeneko existitzen diren azpiegiturretan edo azpiegitura berrien sorkuntza.	28, 37, 42, 43, 45, 47, 51, 52 eta 72

23. taula: PRU2030-aren ekintzen lan-arloak

10 arlo horiei 2, 9, 10, 13, 14, 15, 26 eta 27. ekintzak barne hartzen dituen Hiri Hondakinen Behatokiaren sail independentea gehitu behar zaie.

1. Ingurumen-administrazioa

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Gorbeialdea	Gorbeialdeko Alkateen koordinazio-mahaiaren sorkuntza, kuadrillan ezarri beharreko hondakinen kudeaketa-estrategia eta -modelo zehazteko eta hura martxan jartzeko. Aldizkako bilerak kuadrillako presidentearekin, udalerrri guztietako alkateekin eta ingurumen-teknikariek, udalerrietako hondakinak eta gainerako frakzioak kudeatzeko ezarri beharreko estrategia zehazteko eta hartu behar diren neurriak adosteko. Hondakinen kudeaketarekin zerikusia duten gai guztiak jorratu eta hobetu beharreko esparruak, proiektuak eta garatu beharreko ekimenak identifikatu dira.	2
AFA	2024an OCRU-ren 5 bileratan bertaratzea.	2
AFA	Behatokiaren 3 jardunaldi teknikoren antolakuntza.	2
Añana	Hondakinen bilketari buruzko ordenantza uneko legediaren arabera egokitu da.	4
Aiara	Zerbitzuaren instalazioen IBBak izapidetu dira (Transferentziagunea eta Laudioko garbigunea).	4
Aiara	Hondakinen bilketari buruzko ordenantza uneko legediaren arabera egokitzea.	4
Arabako Lautada	Eskualdeko ordenantza-modeloa sortu da, udalerrri bakoitzaren egoerara egokitutako udal-ordenantza bakoitzaren oinarri gisa.	4
Arabako Mendialdea	Hondakinen eskualde-ordenantza berria idatzi eta sortu da.	4
Arabako Errioxa	Barriobustoko Administrazio-batzarrak hondakinen eskumen fiskala kuadrillaren esku uzteko eskaera onartu du 2024ko otsailaren 23an. Arabako Errioxako kuadrillak hondakinen eskumenaren parte hori bere gain hartzea onartu du 2024ko maiatzaren 30eko osoko bilkuran.	4
Arabako Errioxa	Iekorako Udalak hondakinen eskumen fiskala kuadrillaren esku uzteko eskaera onartu du 2024ko martxoaren 21ean. Arabako Errioxako kuadrillak hondakinen eskumenaren parte hori bere gain hartzea onartu du 2024ko maiatzaren 30eko osoko bilkuran.	4
Arabako Errioxa	Barriobusto eta lekorako hondakinen erroldaren sorkuntza.	4
Vitoria-Gasteiz	Ordenantza fiskaleko proiektu berria.	4
Gorbeialdea	Berriztatze-proiektuetan eta/edo eraikinak birgaitzeko proiektuetan ingurumen-klausula espezifikokoak gehitu dira, hondakinen sorkuntzaren murrizketa, berrerabiltzea eta hondakinak behar bezala kudeatzea sustatzeko. Gutxienez, hondakinen % 70a berrerabiltzea, birziklatzea edo balorizazioarako prestatzea eskatu da.	7

24. taula: Ingurumen-administrazioako sailaren ekintzak

2. Komunikazioa

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Arabako Mendialdea	Kuadrillak udal-hondakinei buruzko informazioa gehitu dute beren webguneetan.	18
Aiara	Amurrion konpostatze-eremu berri bat martxan jarri da. Horrekin batera, ikastaroak, hitzaldiak eta beste komunikazio-ekintza asko antolatu egin dira. Bideo-kanpaina hedatu da kuadrillako 34.500 biztanleen artean. Asteklima saria (Euskadiko eskualde-ekintza onenaren kategorian).	18
Arabako Errioxa	Kuadrillako ingurumen-zerbitzuak «Ingurumen Txokoa» izeneko esparrua du hamabost egunean behin Radio Rioja Alavesa-n. 20-30 minutuko iraupena du eta, bertan, ingurumenarekin lotutako gaiak jorratzen dira. Zerbitzuak ordu eta erdi hartzen du hilean behin esparru horretako edukiak prestatzeko.	18
Arabako Errioxa	Kuadrillak «Berberana» aldizkariaren orri bat hartzen du ingurumenari buruz hitz egiteko. Ingurumen-zerbitzuak argitalpen bat edo bi idazten ditu orri horretan. Argitalpenetako edukia ingurumen-sentsibilizazioari buruzko gairen batekin du zerikusia beti (ura, hondakinak, biodibertsitatea, energia...), eta albiste edo iragarkien modura dago idatzita.	18
Arabako Errioxa	Hiru hilean behin, kuadrillak puntu berde mugikorraren egutegia partekatzen du bere sare digitalen bidez (WhatsApp, Facebook, Twitter...).	18
Arabako Errioxa	Uztailaren 30ean eta abuztuaren 28an, kuadrillak bi informazio-jardunaldi antolatu zituen Lantziegon biohondakinen etxez etxeko bilketa berriari buruz.	18
Arabako Errioxa	Lantziegoko hondakinen etxez etxeko bilketari buruz sentsibilizatzeko astea, hondakinei buruzko Europako astearren barruan. Kuadrillak kuboak eta txartelak banatzeko kanpaina antolatu zuen astebetean Lantziegon, hondakinen Europako astearrekin bat eginez.	18
Arabako Errioxa	Kuadrillak Madrilgo Ingurumenaren Biltzar Nazionalean hartu zuen parte, «Modelo descentralizado en Rioja Alavesa: PaP, compostaje y cierres electrónicos» izeneko hitzaldiarekin.	18
Arabako Errioxa	Lezako osoko bileran, kuadrillako langileek zinegotziei eman zieten hondakinen eskualde-mailako kudeaketaren eta tokiko datuen berri. Udalerriko hobekuntza-neurriei buruz eztabaidatu zen.	18
Arabako Errioxa	Moreda Arabako osoko bileran, kuadrillak, baliabide propioen bidez, zinegotziei eman zien hondakinen eskualde-mailako kudeaketaren eta tokiko datuen berri. Udalerriko hobekuntza-neurriei buruz eztabaidatu zen.	18
Arabako Errioxa	Kuadrillak ingurumen-gaiei buruzko bilera argitzailea antolatu zuen ingurumen-gaiez arduratzen diren politikari arduradunentzat. Besteak beste, amiantoaren udal-errolen gaia jorratu zen.	18
Arabako Errioxa	Lantziegoko osoko bileran, Kuadrillak ordezkari politikoei jakinarazi zien Lantziegon bio-hondakinen etxez etxeko bilketari buruzko sentsibilizazio-kanpaina hasi zela eta gainerako zatikiaren edukiontzia itxi zela.	18

25.a taula: Komunikazioa-sailaren ekintzak

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Añana	Lau kale-kanpaina egin dira, bi Langraiz Okan eta bi Ribabellosan. Kanpaina horietan etxeko kuboak banatu ziren, materia organikoa, giltzak eta informazio-liburuxkak bereizteko. Gainera, informazio-puntuari esker, hiritarren zalantzak argitzeko aukera egon zen, materia organikoa biltzeko zerbitzuaren funtzionamenduari eta birziklagarriak diren gainerako frakzioak behar bezala bereizteko moduari dagokienez. Guztira, 236 ontzi eta 1000 liburuxka banatu ziren Langraiz Oka, Ribabellosa eta beste herri batzuetako biztanleen artean.	18
Gorbeialdea	Komunikazio-ekintza, etxe- eta komunitate-konpostatzea sustatzeko. Hori lortzeko, Gorbeialdeko kuadrillak urtero banatzen dizkie egutegik kuadrillako etxe guztien artean.	18
Gorbeialdea	Albistek webgunean eta ohiko hedapen-kanaletan, etxean hondakinak modu arduratsuan kudeatzeko beharra azpimarratuz. Jardunbide egokiak inausketa-hondakinak kudeatzeko. Edukiontzietako errautesak jatorrian gaika bereiztearen garrantzia.	18
Gorbeialdea	PBMak eskaintzen duen zerbitzuaren eta horren egutegiaren hedapena udalen eta administrazio-batzarren webguneen eta ohiko komunikazio-kanalen bidez.	18
Gorbeialdea	Landa-gune garbiak behar bezala erabiltzeko informazioa hedatu da.	18
Gorbeialdea	Aramaioko inausketa-, belar- eta hesi-hondakinak botatzeko eremuak behar bezala erabiltzeko arauak jakinarazi eta hedatu dira.	18
Vitoria-Gasteiz	Bilketak pneumatikorako sarbideak ondo erabiltzeko kontzientziazio-kanpainaren sorkuntza.	18
Vitoria-Gasteiz	«Talde berean gaude» kanpaina, Deportivo Alavés taldeko jokalarien laguntzarekin, hiritarren gizalegea eta hondakinak kudeaketa jasangarria sustatzeko.	18
Vitoria-Gasteiz	«Bereziak gara, birziklatzen dugu» kanpaina, Mendizorrotzako futbol-zelaiko ontzien birziklatze-markak hausteko.	18
Vitoria-Gasteiz	Vitoria-Gasteizko Udalak udal-webgunearen formatua eta hondakinak kudeaketari buruzko edukia eguneratu egin ditu, informazio zehatza gehituz.	18
Vitoria-Gasteiz	«Ensanche Txukuna» sentsibilizazio-ekintza hirigunean. Bertan, Egibide eta Sagrado Corazón ikastetxeetako boluntarioek gizalegea sustatzeko, birziklatzeko eta gure hondakinak modu arduratsuan kudeatzeko beharrari buruz sentsibilizatzeaz arduratu ziren.	18
Vitoria-Gasteiz	Vital Fundazioarekiko harremana sendotu da «zero plastiko» konpromisoarekin, 40.000 edalontzi berrerabilgarri berri erosiz eta ikuskatzaileen presioa eta erabilera bakarreko edalontzien erabilera murrizteko sentsibilizazioa areagotuz.	18
Arabako Errioxa	Mahats-bilketako denboraldirako sentsibilizazio-kanpaina, hainbat kartel diseinatuz eta horiek eskualde- eta udal-sareetan zehar banatuz. Xedea eskualdeko nekazariak eta haiek mahatsak biltzeko kontratatzen dituzten pertsonak sentsibilizatzea zen, sortutako hondakinak mahastietan amai ez daitezen.	18
Gorbeialdea	Bilera argitzaileak Administrazio Batzarrekin, hondakinak kudeaketarako arau-testuinguru berria eta Gorbeialdeko kuadrillako udalerriri guztietan ezarriko den Biohondakinak kudeatzeko eta hondakin nahastuen frakzioaren sorkuntza murrizteko estrategia azaltzeko.	18-54
Vitoria-Gasteiz	Komunikazio- eta marketin-kanpaina, poltsa konpostagarriak erabiliz eta banatuz.	18-54
Vitoria-Gasteiz	Konposta banatzeko eta konpostatze-ikastaroak gogorarazteko kanpainak, banakako eta komunitateko konpostagailuen erabilera sustatzeko.	18-54
AFA	2024ko urriaren 17an ontzien hautaketa egiteko plantara egindako bisita, Etxe Berdeak proiektuaren parte gisa eta kuadrilla eta udaletako langileen laguntzarekin (profil teknikokoak eta politikokoak).	20
Vitoria-Gasteiz	Bisitak Vitoria-Gasteizko hondakinak kudeaketarako instalazioetara, hau da, Gardelegiko zabortegira eta garbigunera, Etxe Berdeak programarekin eta Egibide-rekin.	20

25.b taula: Komunikazioa-sailaren ekintzak

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Arabako Errioxa	Kuadrillak hondakinei buruzko informazio-jardunaldia antolatu zuen Eltziegoko ostalaritza-arduradunentzat.	21
Arabako Errioxa	Kuadrillak hondakinei buruzko sentsibilizazio-jardunaldia antolatu zuen Guardiako ardurak politikari arduradunentzat eta ostalaritzarako etxez etxeko bilketa aurkeztu zuen.	21
Vitoria-Gasteiz	«Horeca 2024» kanpaina, Vitoria-Gasteizko ostalaritzak sortutako beira-hondakinak biltzeko.	21
Arabako Errioxa	Eskolako Agenda 2030 programaren barruan, Arabako Errioxako kuadrillak partaidetza-prozesua antolatu zuen eskualdeko ikastetxeetarako, hondakinei dagokienez ekintza bat zehazteko. Ikastetxeek parte hartu ondoren, Hondakinak biltzeko lehen SpoGomi lehiaketa antolatu zen Arabako Errioxan. Ekintza apirilaren 22 eta 26 arteko astean zehar garatu zen, Labastida, Guardia, Lapuebla de Labarca, Oion eta Eltziegoko udalerrietan. Proiektua Víctor Tapia ikastetxearen «Victor Tapiatik mundura» irratzi-sailaren bidez eman zen ezagutzera. Ekintza garatu ondoren, Arabako Errioxako kuadrillak artikulua argitaratu zuen <i>Berberana</i> aldizkarian, hondakinen bilketaren emaitzak adieraziz.	22
Arabako Errioxa	Kuadrillak hondakinei buruz sentsibilizatzeko hitzaldia antolatu zuen Lantziego Ikastolako ikasleentzat.	22
Gorbeialdea	Birziklatu eta konpostatzeko jarraibide egokiei buruzko informazio-hitzaldia Murgiako Virgen de Oro ikastetxean.	22
Vitoria-Gasteiz	Birziklapen-ohiturak sendotu eta sustatzeko kanpaina hiriko hainbat ikastetxetako ikasleentzat.	22
AFA	«Ikusten duzuna baino gehiago» kanpainaren 4. edizioa. Parte-hartzaileak: Arabako 9 ikastetxetako 168 ikasle.	22
Aiara	12. GJH landu da 11 ikastetxetan, batez ere elikagai-xahuketari dagokionez.	22-54
Vitoria-Gasteiz	ReutilizaGune-ari ikusgaitasuna ematera eta berrerabiltzea sustatzera bideratutako ekintzak, zehazki, Principal Antzokiko altzariak berrerabiltzeko ekintza. Hura maila nazionalen eta baita nazioarteko mailan ere goraiatu egin da. ReutilizaGune-a Europako diploma baten bidez nazioarteko mailan antzemateko ekimena. Instalazioa Europako saria irabazteko lehiatzeko hautatu zuten, Administrazio Publikoen kategorian Euskadiko 190 ekimen onenetako bat izendatu ondoren. Geroago, udal-zerbitzuak epaimahaiko bost adituren bermea eta ahobatezkotasuna lortu zuen hondakinen sorkuntza murriztera bideratutako European garatutako 14.500 ekimenen artean.	41
Vitoria-Gasteiz	ReutilizaGune-ren iragarkiak sare sozialetan.	41
AFA	Bigarren bizitzako kasetaren iragarkiak sare sozialetan.	41
Vitoria-Gasteiz	Ekonomia zirkularrari buruzko enpresentzako aholkularitza-zerbitzua: 2024an, diagnostiko- eta aholkularitza-zerbitzua eskaini zitzaizen berriro ere ekonomia zirkularrean oinarritutako negozio-modeloei.	62
Vitoria-Gasteiz	Ekonomia zirkularrari buruzko turismo-sektoreko enpresentzako aholkularitza-zerbitzua: Zerbitzuaren xedea da hiriko hoteletan lehengaien kontsumoa eta hondakinen sorkuntza murriztea.	62
Vitoria-Gasteiz	Enpresa turistikoetarako laguntza-zerbitzua, jasangarritasun-planak sortzeko eta Biosphere ziurtagiria lortzeko. Biosphere ziurtagiriak enpresa turistikoaren jasangarritasuna kudeatu eta antzematen du, sistema bideragarri eta eskalagarriekin ESG irizpideak etengabe hobetuz. Erakundeen helburu eta lehentasun jasangarriak zehaztu, antolatu eta ikusgai egiten dira plataforma bakar baten bidez. Horretarako, jardunbide egokiak eta Nazio Batuen Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) lotu egin dira.	62
Vitoria-Gasteiz	«Circular retail 2025» kanpaina: Kanpaina, 8 bideo laburrekin, mupi eta markesina digital guztietan egon da, eta gizarte-etxeetako pantailetan bezala jarraitzen du. Ikerketaren emaitzak (laburpena esteka honetan dago) Circular Summit biltzarrean aurkeztu genituen apirilean.	62

25.c taula: Komunikazioa-sailaren ekintzak

3. Trebakuntza eta hedadura soziala

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Arabako Errioxa	Kuadrillako teknikariek bisita teknikoa egin dute, Oñatiko konpostatze-eremuetako kudeaketa eta emaitza gisa sortzen den konpostaren baheketa-metodologia ezagutzeko.	12
Arabako Errioxa	Kuadrillako teknikariek parte hartu zuten IHOBE-k antolatutako lineako jardunaldian. Haren xedea zen Erosketa eta Kontratazio Publiko Berderako udal-planak idaztea eta horiek Agenda 2030 plana oraindik idazten ari diren udalerrietan ezartzea.	12
Arabako Errioxa	Kuadrillako teknikariek Bilbon bertaratu ziren,jardunaldi argitzailean parte hartzeko. Ekonomia zirkularerako Next Generation funtsei buruzko jardunaldi argitzailean parte hartzeko.	12
Arabako Errioxa	Kuadrillako bi pertsona bertaratu ziren Vitoria-Gasteizen, erroldak kudeatzeko programa berrirako trebakuntza jasotzeko.	12
Arabako Errioxa	Trebakuntza Lantziegoko konpostatze-eremuetako kudeatzaileentzat.	12
Vitoria-Gasteiz	Vitoria-Gasteizko Udalak beste ikuskatzaile bat trebatu du Gardelegiko zabortegian.	12
AFA	Praktikak garbiguneen foru-sarean, zerbitzuaren enpresa esleipendunaren bidez.	32
Aiara	Bigarren teknikari baten kontratazio iraunkorra ingurumen-sailerako.	33
Arabako Errioxa	Biohondakin enxez etxeko bilketa-zerbitzuaren hasiera Lantziegon. Kuadrillak Lantziegon biohondakinak enxez etxe biltzeko zerbitzurako lizitazioa idatzi zuen, laneratzea helburu duten enpresentzako kontratu gisa.	33
Vitoria-Gasteiz	Vitoria-Gasteizko Udalak 5 pertsona kontratatatu ditu Udal Enplegu Planaren bidez.	33
Gorbeialdea	Auzolan-eguna Aramaion, Ur-ekosistemen eta biodibertsitatearen astea Aramaixon programaren esparruan. Ibaiertzeko hondakinak kendu eta garbitzeko boluntariora-eguna.	34
Gorbeialdea	Ingurumenaren aldeko boluntariora-eguna AMPA-ren eta Garazi de Legutio ikastolaren laguntzarekin, hurbileko ingurune naturaletan pilatutako hondakinak garbitu eta kentzeko.	34
Arabako Errioxa	Bidezidorraren prestakuntza, Nabaridasko areka eta bideetan barreiatutako hondakinak biltzeko. Edizio hau Libera-ren «1m2 landa, baso eta menditik» kanpainarekin koordinatu da.	34
Arabako Errioxa	Lezako ingurune naturaletan barreiatutako hondakinak biltzeko boluntariora.	34
Arabako Errioxa	Abenduaren 3an, Lezako Ospitaleko langileek sortutako hondakinak (biohondakinak eta gainerakoak) behar bezala bereizteko trebakuntza jaso zuten.	34
AFA	«Ikusten duzuna baino gehiago» kanpaina, Egibide-ko boluntarioekin.	34
Vitoria-Gasteiz	«Ensanche Txukuna» sentsibilizazio-ekintza hirigunean. Bertan, Egibide eta Sagrado Corazón ikastetxeetako boluntarioek gizalegea sustatzeko, birziklatzeko eta gure hondakinak modu arduratsuan kudeatzeko beharri buruz sentsibilizatzeaz arduratu ziren.	34
Vitoria-Gasteiz	Vitoria-Gasteizko Udalak GKEi ematen dien finantzaketa zabaldu du ReutilizaGune-ri esker lortutako diru-sarrerekin, Gurutze Gorria gehituz (hasiera batean, 3 GKEri ematen zizkien diru-laguntzak).	35

26. taula: Trebakuntza eta hedadura sozialeko sailaren ekintzak

4. Garbiguneak eta Puntu berde mugikorra

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Aiara	Zerbitzuaren instalazioen IBBak izapidetu eta hobetu dira (Transferentziagunea eta Laudioko garbigunea).	40
Vitoria-Gasteiz	Osalan eta Eusko Jaurlaritzarekin adostutako protokoloa ezarri da, Garbigunean etxeetan sortutako zuntz-zementuzko hondakinak jasotzeko. Horrek langile eta erabiltzaileen segurtasuna bermatzea ahalbidetzen du.	40
Vitoria-Gasteiz	Otoko garbiguneko ingurumen-baimen bakarraren izapidea.	40
Vitoria-Gasteiz	Egokitzapen- eta hobekuntza-lanak Otoko garbigunearen harrera-etxolan.	40
AFA	Guardiako garbigunea eraikitzeko proiektua.	48
Vitoria-Gasteiz	Hobekuntza-lanak udal-garbigunean, uholde txiki batek sortutako kalteak konpontzeko.	50

27. taula: Garbigune eta PBMren sailaren ekintzak

5. Kudeaketa aurreratua

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Vitoria-Gasteiz	Ekonomia Zirkularerako Estrategia 2030 onartu da. Horren xedea da Garapen Jasangarrirako Helburuen alde lan egitea. Proiektuak hondakinen kudeaketa-sistemaren diagnostiko osoa hartzen du barne.	13
Gorbeialdea	Amiantoaren udal-erolden sorkuntza, atariko fasean. IHOBE-k udalerrietako amiantoaren udal-eroldak (atariko fasean) banatu dizkie udal guztiei. Erroldak amiantoaren udal-eroldak egiteko IHOBE-k argitaratutako gidak ezarritakoaren arabera eginda daude.	13
Arabako Lautada	Materia organikoa biltzeko proba pilotua atzeko kargako edukiontzian, itxitako eta irekitako edukiontzien arteko konparaketa egiteko. Proba pilotuarekin batera, frakzio organikoaren bilketari buruzko kontzientziazio-kanpaina burutu da Agurainen, ontziak eta poltsa konpostagarriak entregatuz.	16

28. taula: Kudeaketa aurreratuko sailaren ekintzak

6. Ikuskapena

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Arabako Mendialdea	Miñoiek aurkeztutako kontrolik gabeko isurpenengatiko txostenen kudeaketa.	29
Añana	8 industrialdetako 153 enpresentzako jakinarazpena, bertako edukiontzia oker erabiltzen ari zirelako.	29
Gorbeialdea	Hondakinak biltzeko zerbitzuaz arduratzen den enpresa esleipendunak espediente zigortzailea jaso du, agirietako klausulak behin eta berriz ez betetzeagatik.	29
Gorbeialdea	Beharrezko kudeaketak burutu dira kuadrillako udalerrri batean kontrolatu gabeko isurketa-puntu bat hauteman den bakoitzean.	29
Gorbeialdea	Miñoien laguntza eskatu da kontrolik gabeko isurketa-guneak kontrolatzeko. Miñoiekin egindako bileren xedea da lankidetzaren eta koordinazio-ildoak ezartzea, hondakinak abandonatzeagatik legeak urratu dituzten pertsonak/enpresak identifikatzeko.	29
Vitoria-Gasteiz	7 udal-ikuskatzaile mantendu dira. Horietatik 3k beren kargua finkatu dute, kargu publikoko funtzionario bihurtuz.	29-58
AFA	Miñoiek udalei beren lurraldean hautemandako kontrolik gabeko hondakin-/isurketa-guneen berri ematea, eremua garbitu eta lehengoratzeari eskatuz.	30

29. taula: Ikuskapen-sailaren ekintzak

7. Materia organikoa

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Aiara	Komunitate-konpostatzerako eremu ireki berria Amurrion, komunitate-konpostatzerako eremu berriak sortzeko ikastaroak eta hitzaldiak, konpostatze-erri buruzko lineako ikastaroa eta hainbat komunikazio-ekintza.	53
Gorbeialdea	Gorbeialdeko kuadrillako komunitate-konpostatze eremu guztien kontrola eta zaintza egiteko zerbitzuaren lizitazioa.	53
Gorbeialdea	Etxeko konpostagailua, aireztagailua eta ontzia eskatzen dituzten familiei banatzea, Gorbeialdeko kuadrillako udalerrri guztietan etxe-konpostatzea sustatzeko.	53
Vitoria-Gasteiz	Gogorarazteko trebakuntza hiriko 5 komunitate-konpostagailuetan eta etxe-konpostatze-erri buruzko trebakuntza zerbitzuan alta eskatu duten 35 pertsonentzat.	53
Gorbeialdea	Egitura-materialen banaketa, etxean konpostatzen duten pertsonentzako laguntza-neurri gisa.	57
Vitoria-Gasteiz	1.000.000 poltsa konpostagarri baino gehiagoren banaketa; horri esker, edukiontzietako materia organikoa % 20a igo da.	57
AFA	Ekainaren 11ko 361/2024 akordioaren bidez, 2023. eta 2024. urteetan Arabako Lurralde Historikoko biohondakinaren bilketa eta kudeaketa sustatzeko diru-laguntzen ildoko deialdiaren ebazpena onartu egin da.	57

30.a taula: Materia organikoaren sailaren ekintzak

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Arabako Errioxa	Moreda Araba, Samaniego eta lekorako udalerrietan biohondakinak etxez etxe biltzeko eta hondakin nahastuen frakzioaren edukiontzia ixteko sistema instalatzeko proiektua idatzi da. Bestalde, Guardiako ostalaritzari dagozkion biohondakinak eta ontziak biltzeko proiektua ere idatzi egin da.	59
Arabako Errioxa	Biohondakinak biltzeko ibilgailu elektrikoaren erosketa.	59
Arabako Errioxa	Lantziegon, biohondakinak etxez etxe biltzeko azpiegiturak sortu dira eta hondakin nahastuen edukiontzia ixteko sistema instalatu egin da.	59
Arabako Errioxa	Biohondakinak etxez etxeko bilketa-zerbitzuaren hasiera Lantziegon.	59
Arabako Errioxa	Eltziegon, biohondakinak etxez etxeko bilketa-zerbitzua astean egun bat gehiago funtzionatzen hasi da. Ekintza horrekin batera, komunikazioa eta informazio-gutuna bidali zaie zerbitzua erabiltzen duten pertsoneri.	59
Arabako Errioxa	Bi komunitate-konpostatze eremu instalatu dira Lezako Ospitaleko hondakin organikoak kudeatzeko. Kalkulatutakoaren arabera, instalazioak egunero 75 menu inguruk sortzen dituzten hondakin organikoak jasotzeko behar adina edukiera du.	59
Añana	Giltzarekin irekitzen diren 120 litroko 180 edukiontziren erosketa, eskualdeko materia organikoa bereizita biltzeko. Edukiontzia kuadrillaren herri nagusietan kokatu dira, hau da, Ribabellosan eta Langraiz Okan, eta hondakin-sortzaile handien artean banatu egin dira (tabernak, jatetxeak, egoitzak, etab.). Gainerako edukiontzia pixkanaka kokatuko dira kuadrillako beste herri batzuetan, eskaeraren eta herritarren beharren arabera.	59
Gorbeialdea	«Análisis de las posibilidades de una gestión local de los biorresiduos en la Cuadrilla de Gorbeialdea» ikerketa egitea.	59
Vitoria-Gasteiz	Bi linea ezberdin ezarri dira TMB plantan: bata edukiontzi itxirako (ezegoki gutxiagorekin) eta bestea bilketa pneumatikorako eta sortzaile handientzat (ezegoki gehiagorekin).	60
Vitoria-Gasteiz	Gaikako materia organikotik eratorritako konposta ziurtatzeko kudeaketak egin dira TMB plantan.	60
Aiara	Xahuketa murrizteko eta hondakin birzirkulazioa sustatzeko ekintzak burutu dira eskualdean; 15 erakunde sortzaile inguru daude.	61
Arabako Mendialdea	Inausketa- eta lorezaintza-hondakinak biltzeko bi eremu instalatu dira Lagrango udalerrian.	76
Vitoria-Gasteiz	Inausketa- eta lorezaintza-hondakinatarako edukiontzi berria Otoko garbigunean. Hura, herritarrez gain, lorezaintza-enpresek ere erabil dezakete, hondakin horiek gaika biltzea sustatzeko.	76
Gorbeialdea	Metalezko arrapala irristagaitza instalatu da, Durako landa-gune garbiko inausketa-edukiontzirako sarbidea errazteko.	76
Arabako Mendialdea	Eskualdeko gune ezberdinetan sortutako inausketa- eta lorezaintza-hondakinak Arraia-Maeztuko Udalaren lursail batean birrintzea.	77
AFA	Deredia eta Ilarduiako LGGetako inausketa-edukiontzitik eratorritako inausketa-hondakin birrinketa.	77

30.b taula: Materia organikoaren sailaren ekintzak

8. Hondakinen bilketa

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Vitoria-Gasteiz	Bilketa pneumatikoko zentraletako seinaletika aldatu egin da, frakzio organikoa eta ontzien frakzioa ere irudikatzeko. Bestalde, garbiguneetako seinaletika eguneratu da.	24
Arabako Mendialdea	Edukiontzien bidezko bilketaren ikerketa eskualde-mailan eta bilketa horren egikaritzea.	36
Arabako Errioxa	Lantziegon, biohondakinak etxez etxe biltzeko azpiegiturak sortu dira eta hondakin nahastuen edukiontzia ixteko sistema instalatu egin da.	36
Arabako Errioxa	Eltziegon, biohondakinen etxez etxeko bilketa-zerbitzua astean egun bat gehiago funtzionatzen hasi da. Ekintza horrekin batera, komunikazioa eta informazio-gutuna bidali zaie zerbitzua erabiltzen duten pertsoneri. Asteartea ere gehitu da hondakin nahastuen edukiontzietan hondakinak botatzeko egun egoki gisa.	36
Arabako Lautada	Ontzietarako edukiontzien egoera fisikoaren ikerketa, berriztapen-/birjarpen-beharrak ezagutzeko xedearekin.	36
Gorbeialdea	Lankidetzaren Arzubiagako administrazio-batzarrarekin edukiontzi-multzo bat ixteko (erabilera okerraren ondorioz), eremua garbitzeko eta informazio-kartela kokatzeko.	36
Vitoria-Gasteiz	Hobekuntzak bilketa pneumatikorako xurgatze-sisteman, TMB plantan jasotako materia organikoa gainerako materia organikoarekin tratatu ahal izateko.	36
Gorbeialdea	Koordinazioa ikastolako zuzendaritzarekin, ikastetxeko eta jantokiko hondakinak behar bezala kudeatzeko. Horretarako, bilketa bereizirako edukiontzi berriak banatu dira.	63
Vitoria-Gasteiz	Vitoria-Gasteizko handizkari-merkatuko hondakinen gaikako bilketarako kontratu berria.	63
Vitoria-Gasteiz	Poliestirenorako briketa-makinaren erosketa; Abastos Merkatuan kokatu da, udal-instalazio horretako arrain-kaxak gaika biltzeko.	63
Vitoria-Gasteiz	Ontzi-ekoizle handien ontziak biltzeaz arduratzen den enpresarekin sinatutako kontratua luzatu da. Proiektuak barne hartzen dituen ekoizle handien maiztasuna eta kopurua handitu da.	63
AFA	22 edukiontzi zuri erosi dira oihal-hondakinak eta berrerabiltzeko hondakinak biltzeko zerbitzurako.	67
Vitoria-Gasteiz	Frakzio ezberdinetarako edukiontzien erosketa, hirian antolatutako ekitaldi guztietan (Andre Maria Zuriaren jaiak, Azkena Rock Festival eta jazz festibalean barne) gaikako bilketak egiteko.	79
Vitoria-Gasteiz	Ontzietarako edukiontzia instalatu dira Mendizorrotzako zelaian, Deportivo Alavés taldearen futbol-partiduetan ontziak bereiztea sustatzeko.	79
Vitoria-Gasteiz	Olíoa gaika biltzeko baldintza-agiri berria sortu da.	80

31. taula: Hondakin-bilketaren sailaren ekintzak

9. Berrerabilpena

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Gorbeialdea	Urkabustaizko Berrerabilgune proiektuari ekin zaio; proiektua gai eta produktu ezberdinak utzi eta trukatzera bideratuta dago, horiei beste bizitza bat emateko asmoarekin.	66
Vitoria-Gasteiz	Bolumen handiko hondakinak etxeko atean adostutako hitzorduan biltzeko taldea handitu da, hondakinak berrerabiltzeko aukera eraginkorragoa izan dadin.	66
Vitoria-Gasteiz	ReutilizaGune-ren zerbitzu-araudi berria izapidetu da, berrerabiltzea sustatzeko.	68
AFA	Konponketa-tailerrak foru garbiguneetan.	68

32. taula: Berrerabilpen-sailaren ekintzak

10. Azpiegiturak

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Vitoria-Gasteiz	Vitoria-Gasteizko Udalaren landa-guneko zerbitzuak Vitoria-Gasteizko udalerriko kontrolik gabeko zazpi edukiontzitan jardun du.	28
AFA	Obra-hondakindegien ezabapena: Orbiso, Urizaharra, Tobillas, Espejo, Murga.	28
AFA	LGGen kudeaketa aurreratua.	37
Vitoria-Gasteiz	TMB planta (<i>reestyling</i>) hobetzeko aukerak ikertu dira, planta 2030. urteaz geroztik mantentzeko (2030a da uneko ustiapenaren amaiera-data).	42
Vitoria-Gasteiz	Hobekuntzak gasen arazketari eta lixibiatuen bilketari dagokienez. Horren xedea da TMB plantaren IBBaren eskakizunei erantzutea.	42

33.a taula: Azpiegituren sailaren ekintzak

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
Vitoria-Gasteiz	Eguneratzeak Gardelegiko zabortegian: - Ez-aktibo dauden eremuak aurrez zigilatzeo obrak amaitu dira. - Ez-aktibo dauden eremuak gasgabetzeo proiektua kontratatu da. - Hobekuntzak egin zaizkio zuziari, konbustio-tenperatura altuagoetara iritsi dadin. - Aldi baterako zigilatzeo xafla erosi da, aktibo dauden gelaxkak egokitzeko. - Aldaketak egin dira hondoko gelaxkan, hiri-hondakinetarako gelaxka berri bihurtzeko. - Euri-urak eta lixibiatuak bereizteo azpiegiturak eraiki dira (<i>rain-flaps</i>). - Gasgabetze-sarea hobetu da. - Zabortegiaren HCH tratatzeko plantan tratatuko den emaria handitu da. - Ikatz aktibatuzko iragazki berria erosi da, iragazkiak aldatzean lohiz betetzearen ondorioz isuriak saihesteko. - Hobekuntzak egin dira Gardelegiko zabortegiaren estalkietan; zuntzementuzko estalkiak kendu eta material egokiagozko estalkiak jarri dira horien orde. - Zabortegian lana modu eraginkorragoan egiteo makineria erosi da.	47
Arabako Lautada	Asparrenako konpostatze-plantaren eraikuntzaren azken fasea.	51
AFA	KonpostArabako konpostatze-plantaren diseinua egiteo, hura finantzatzeko eta planta eraiki, martxan jarri eta mantentzeko obra-emakidako kontratua esleitu da.	51
AFA	Arabako Tamaina Handiko, Konponketako eta Berrerabilpeneko Kudeaketa Zentroaren obrak egiteo eta proiektua betearazteo kontratua esleitu da.	52

33.b taula: Azpiegituren sailaren ekintzak

Arabako Hiri Hondakinen Behatokia

AGENTEA	DESKRIBAPENA	EKINTZA
AFA	Arabako Hiri Hondakinen Behatokia	15
AFA	Hondakinen kudeaketa-sistemaren 2024ko karbono-aztarnaren kalkulua.	13
AFA	Hondakinen behatokiak egindako lanari buruzko 2024ko interes-dokumentuak foru-webgunean argitaratzea.	26
AFA	PRU2030-aren 2024ko jarraipena.	27

34. taula: Arabako Hiri Hondakinen Behatokiaren sailaren ekintzak

4. Ingurumen-ondorioak

Ingurumen-ondorioek Ingurumen Azterlan Estrategikoan (IAE) zehaztutako ingurumenaren jarraipen- eta ebaluazio-adierazle espezifikoak hartzen dituzte barne. Dokumentu horretan ezartzen denaren arabera, hemen definitutako adierazleek planaren mailakako abiarazteak Ingurumen Azterlan Estrategikoan aurreikusitakoak ez diren beste ingurumen-inpaktu handirik eragiten ez duela egiaztatzeko balio dute; kasua hori bada, aurrez zehaztutako neurriez gain, beste neurri osagarri batzuk ere aurreikusi beharko litzateke.

4.1. Isuri atmosferikoak eta isurketak

Ingurumen-araudi orokorrak eta dagozkien agintaritzek ezarritako isurketen muga-balioen gainditzeak eta ez-betetzeak, hiri-hondakinen kudeaketa publikoa egiteko ekintza eta azpiegiturei dagokienez.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Gainditzeak	2	1	1	0	D.G.	D.G.

35. taula: Isuri atmosferikoak eta isurpenak

4.2. Lurzoruaren eta uraren kalitatea

Hiri-hondakinak kudeatzeko sistema publikoko azpiegiturretan lurzorura edo uretara nahi gabe egindako isurketa esanguratsuen kopurua.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Isurketen kopurua	1	0	0	0	D.G.	D.G.

36. taula: Lurzoruaren eta uraren kalitatea

4.3. Ur-baliabideen kontsumoa

Hiri-hondakinak kudeatzeko sistema publikoak kontsumitu duen ura, guztira (edateko ura eta tratatu gabeko ura bereiziz; m³).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Edateko uraren kontsumoa (m ³)	5480	4144	13.326	20.056	D.G.	D.G.
Tratatu gabeko uraren kontsumoa (m ³)	5178	6593	5000	5380	D.G.	D.G.
Guztizko ur-kontsumoa (m ³)	10.658	10.737	18.326	25.436	D.G.	D.G.

37. taula: Ur-baliabideen kontsumoa

4.4. Usainak

Hiri-hondakinak kudeatzeko sistema publikoak sortutako usainen ondorioz erregistratutako kexen kopurua, guztira.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Erregistratutako kexen kopurua	0	0	0	0	3	D.G.

38. taula: Usainen ondorioz erregistratutako kexak

4.5. Zaratak

Hiri-hondakinak kudeatzeko sistema publikoak sortutako zaraten ondorioz erregistratutako kexen kopurua, guztira.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Erregistratutako kexen kopurua	0	0	0	0	0	D.G.

39. taula: Zaraten ondorioz erregistratutako kexak

4.6. Energia eta klima-aldaketa (murrizketa)

4.6.1. Bilketa eta garraioa

Hiri-hondakinak bildu eta sortzen diren lekutik tratatzeko lekuraino garraiatzeak urtean sortzen duen energia-kontsumoa, guztira, megajouleetan (MJ).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Energia-kontsumoa, MJ-etan	46.350.990	48.877.033	50.296.348	48.740.829	D.G.	D.G.

40. taula: Bilketa eta garraioaren kontsumoa

Erregai fosilen erabilerak eragindako urteko guztizko energia-kontsumoaren ehunekoa (%).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Erregai fosilak	% 93	% 86	% 87	% 87	D.G.	D.G.

41. taula: Energia fosilen kontsumoa bilketan eta garraioan

Energia berriztagarrien erabilerak eragindako urteko guztizko energia-kontsumoaren ehunekoa (%).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Energia berriztagarriak	% 4	% 8	% 9	% 9	D.G.	D.G.

42. taula: Energia berriztagarrien kontsumoa bilketan eta garraioan

Hiri-hondakinak garraiatzearen karbono-aztarna, zenbaki absolutuetan (sortutako tCO₂, guztira) eta erlatiboetan (tCO₂/garraiatutako hiri-hondakinaren t-ak).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Sortutako tCO ₂ , guztira	3148	3263	3391	3329	3332	3689
tCO ₂ /garraiatutako tonak	0,025	0,024	0,025	0,025	0,025	0,027

43. taula: Bilketa eta garraioaren karbono-aztarna

4.6. Energia eta klima-aldaketa (murrizketa)

4.6.2. Tratamendua (TMB-Biocompost eta ontzien plantak)

Hiri-hondakinen tratamenduak urtero kontsumitutako energia, guztira, megajouleetan (MJ).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Energia-kontsumoa, MJ-etan	15.460.254	15.179.986	15.490.523	15.813.222	D.G.	D.G.

44. taula: Administrazioarenak diren kudeaketa-planten kontsumoa

Erregai fosilen erabilerak eragindako urteko guztizko energia-kontsumoaren ehunekoa (%).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Erregai fosilak (%)	% 60	% 40	% 47	% 52	D.G.	D.G.

45. taula: Administrazioarenak diren kudeaketa-planten energia fosilen kontsumoa

Energia berriztagarrien erabilerak eragindako urteko guztizko energia-kontsumoaren ehunekoa (%).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Energia berriztagarrien energia-kontsumoa (%)	% 22	% 34	% 36	% 33	D.G.	D.G.

46. taula: Administrazioarenak diren kudeaketa-planten energia berriztagarrien kontsumoa

Hiri-hondakinak kudeatzearen karbono-aztarna, zenbaki absolutuetan (sortutako CO₂, guztira) eta erlatiboetan (CO₂/kudeatutako hiri-hondakinen t-ak).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Sortutako tCO ₂	1164	1139	1163	1186	1117	1115
tCO ₂ /kudeatutako hondakinen t-ak	0,0127	0,0127	0,01265	0,0127	0,0134	0,0107

47. taula: Administrazioarenak diren kudeaketa-planten karbono-aztarna

4.7. Klima-aldaketa (egokitzapena)

Hiri-hondakinak kudeatzeko sistema publikoan faktore klimatiko kaltegarriek urtero eragindako galerak eta kalteak (eragindako pertsonen kopurua, halakorik balego, eta kalte materialen kuantifikazioa, halakorik balego, €-tan).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Eragindako pertsonakopurua	0	0	0	0	0	0
Kalte materialak (€)	0	0	0	0	0	0

48. taula: Klima-aldaketaren ondoriozko afektazioak

4.8. Paisaia

Hiri-hondakin kudeaketarako lursail eta azpiegituretako paisaia-afektazio errepikakorren puntu kritikoen kopurua.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Puntu kritikoen kopurua	0	0	0	0	0	0

49. taula: Hondakin kudeaketarako azpiegiturei lotutako paisaia-afektazioak

4.9. Ingurune biotikoa

Berriztatu gabeko obra-hondakindegiek eta kontrolatu gabeko isurketa-puntuek hartutako azalera (ha).

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Urtea: 2023	Urtea: 2024
Azalera (ha)	68,46	67,99	67,41	66,52	62,41	59,10

50. taula: Ingurune biotikoaren afektazioak

4.10. Eremu sentikorrek

Hiri-hondakin tratatzeko azpiegitura berriek eragindako eta hartutako azalera (ha) eremu sentikorretan.

	Urtea: 2019	Urtea: 2020	Urtea: 2021	Urtea: 2022	Año2023	Urtea: 2024
Azalera (ha)	0	0	0	0	0	0

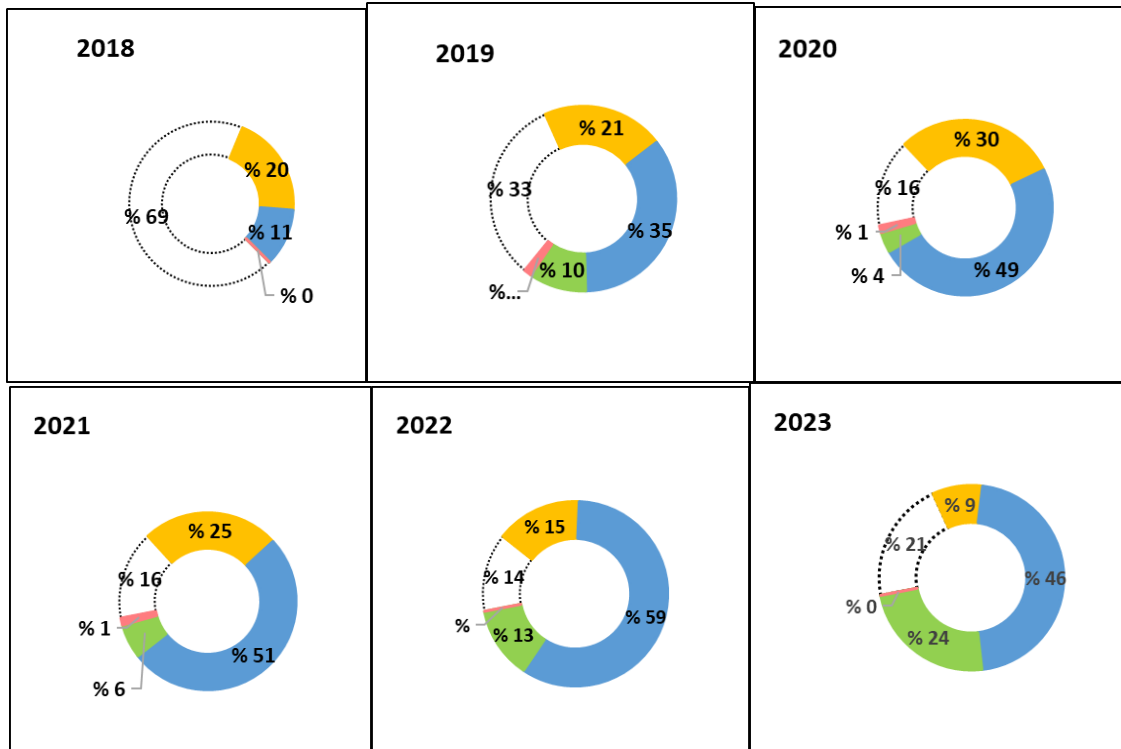
51. taula: Ingurune biotikoaren afektazioak eremu sentikorretan

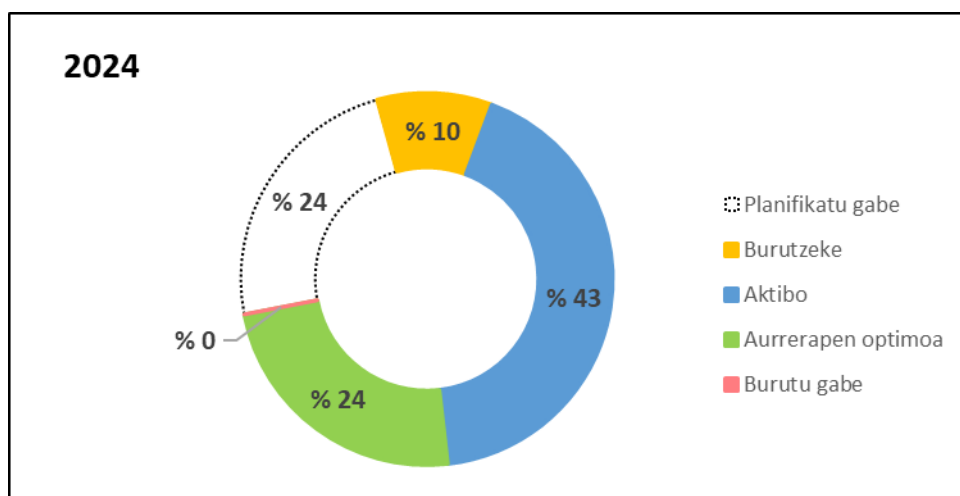

5.2. Ekintza guztien betetze-maila

2018az geroztiko ikuspegi orokorra emateko, honako grafiko hauek ikusiko ditugu; horietan, PRU2030-aren 80 ekintzen egoera ikus daiteke indarrean dagoen urte bakoitzerako. Irudikatutako ehunekoak PRU2030-aren ekintzen guztizkoaren arabera dira, planifikatuta edo ez egonda ere, ikuspegi orokorra izatea ahalbidetzeko.

23. grafikoa: PRU2030-aren 80 ekintzen betetze-mailaren historia

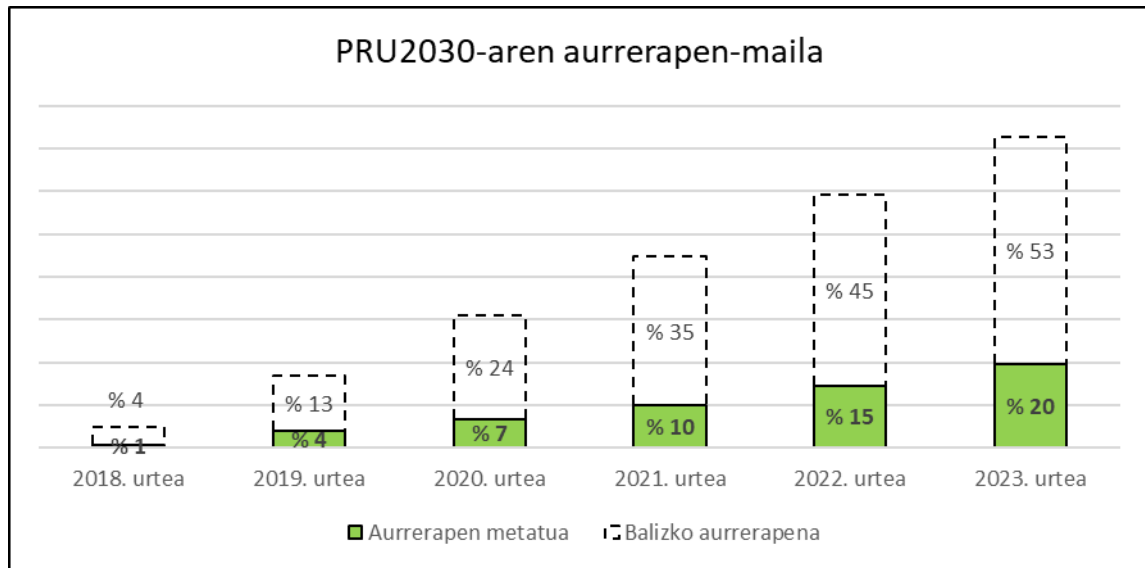
24. grafikoa: PRU2030-aren 80 ekintzen betetze-maila

5.3. Balizko aurrerapena eta benetako aurrerapena

25. grafikoak ekintzek PRU2030-aren garapenean zehar izan duten balizko aurrerapena eta benetako aurrerapena erakusten du:

- Balizko aurrerapena: 2018tik analisi-urtera arte planifikatutako ekintza guztiak gauzatu izanaren emaitza, ehunekotan.
- Benetako aurrerapena: 2018tik analisi-urtera arte benetan aktibo egon diren ekintzen ehuneko metatua.

25. grafikoa: PRU2030-aren aurrerapen-maila

